

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani.
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
Franța, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului”, Sibiu

Foaie politică

Apare în fiecare Duminică.

INSERATE:

să primesc la BIROUL ADMINISTRAȚIEI,
(Strada Măcelarilor Nr. 12.)
Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Să facem din copiii noștri și ofițeri!

Se apropie sfârșitul anului școlar și mulți dintre părinții, cari și-au dat copiii la școlile din oraș, nu vor ști, ce să alegă pentru viitorul lor. Slujbele statului sunt mai mult închise pentru noi, să facem tot numai preoți și învățători din copiii noștri, iarăși nu mai merge. Ceice nu au putere să-și țină copiii cu multe cheltuieli la școlile mai mari dela orașe, și-i pot da la comerț și meserii. Este însă o slujbă de stat, la care noi Românii ne gândim cu mult prea puțin.

În armata austro-ungară sunt atâția ficiorii de Român, încât aceștia singuri ar putea forma o armată mai mare ca de pilda a Greciei sau a Sârbiei. În schimb însă, numărul ofițerilor români e foarte mic. Aceasta e rău, nu numai pentru cinstea noastră națională, care cere să avem cât mai mulți comandanți de nație românească, dar e de cea mai mare însemnătate, ca ficiorii români, cari sivesc pentru patrie și împărat, să aibă cât mai mulți superiori (prepuși) români, cari le pricep năcăzurile și dorințele sufletului lor românesc.

Sunt însă și alte pricini, cari trebuie să ne îndemne să dăm copiii noștri în școlile militare (de cadeți). În patria noastră, singura instituțiune, în care nu suntem batjocoriți și dați la o parte, este armata comună, armata împărătească. Aici nu te întreabă, de ești Român, Ungur, Slovac sau Neamț, căci pentru toți este aceeași dreptate. Celce-și face datoria, dă înainte, celce e slab, e dat la o parte. Și istoria de veacuri a armatei austriace ne spune cu glas tare, că abia de se găsește neam, care să dea soldați așa de buni, credincioși, viteji și fără teamă de greutățile vieții ostășești, ca neamul românesc.

Intrarea în corpul ofițeresc mai e și o ușurare economică pentru părinți. Un băiat intrat cu 15—16 ani în armată, ajunge la 20 de ani ofițer cu plată frumoasă, așa că părintele, care ar fi avut voia și puterea să-l țină chiar și la universitate, nu mai are de cheltuit cu el, pe când unul, care vrea să facă și universitate, de multeori nici la vârsta de 30 de ani n'a ajuns să aibă un post sigur. Unde mai pui, că cheltuielile până să isprăvească școala militară nu sunt așa mari, așa că un țaran cu stare bună le poate ușor purta.

Trebuie să ne lăpădăm odată de ideia, că numai ficiorii de domni sau de oameni bogăți pot să ajungă ofițeri. Avem și la noi ofițeri, ai căror părinți n'au fost oameni bogăți, și cu toate acestea, năcăjin-

du-se cum au putut vre-o 4—5 ani, și-au văzut băiatul ofițer.

În Gazeta din Brașov a publicat un ofițer român, cu dragoste pentru binele neamului nostru, condițiunile, pe cari trebuie să le împlinescă cineva, ca să poată intra în școala de cadeți. Le publicăm și noi încă de pe-acum (cererile de înscriere trebuie înaintate până la cel mult 15 August călindar nou), pentruca ceice ar dori să facă pasul acesta să se poată pregăti bine până atunci. Îndeosebi e de lipsă să se pună în cele câteva luni, câte mai sunt până la examenul de primire, pe învățarea limbii germane, care se folosește la învățare în școlile militare. Pe ceice au învățat la gimnaziile românești sau chiar ungurești, n'are să-i sperie limba aceasta, căci examenul se poate face și în limba maghiară și se poate folosi și limba română pentru ușurare. Celce vrea să se supună la examen, n'are decât să învețe bine nemțește sau chiar să caute prilej să vorbească în limba aceasta.

Școlile militare de infanterie avem în ținuturile locuite de Români la Sibiu și Timișoara. În cerere trebuie arătate însă trei școlile, de aceea vom adăuga și școala din Budapesta.

Pentruca să poată fi primit cineva în școala militară, se cere pentru anul I. (clasa I.) să fie terminat cu succes îndestulitor cel puțin clasa IV., pentru anul II. cel puțin clasa V. și pentru anul III. cel puțin clasa a VI. a unei școlii secundare (gimnaziu, școală reală, școală civilă).

În anul I. se primesc tineri dela 14—17 ani, în anul al II. dela 15—18, în al III. dela 16—19 ani, socotindu-se anul din urmă ca neimplinit, așa că să nu aibă 17 sau 18 sau 19 ani împliniți.

Taxele, ce se plătesc acum la aceste școlile, sunt:

24 coroane pentru copiii de militari.

160 coroane pentru copiii funcționarilor de stat.

300 coroane pentru copiii tuturor celorlalți cetățeni.

Pentru locuință și mâncare nu se plătește deosebit. Taxa aceasta se poate plăti în două rate, înainte, la 21 Septembrie și la 1 Aprilie al fiecărui an școlar, dar comandantul școlii poate lăsa pe părinții săraci să plătească și lunar. În cazul acesta s'ar veni câte 25 coroane pe lună, o sumă, pe care preoții, învățătorii și țaranii noștri mai înstăriți o pot plăti.

Dacă un elev a terminat o clasă cu *parte bine*, i-se iartă sau numai o parte sau chiar taxa întreagă.

Rugările pentru primirea în școala de cadeți trebuie înaintate până la 15 August stil nou la comanda școlii de cadeți mai apropiate. Rugările iscălite de tata sau de

tutor se fac în limba germană în modul următor:

An

das Kommando der k. u. k. Infanteriekadettenschule

Timbru
de 1 cor.

in

Ich bitte um die Aufnahme meines Sohnes N. N. in den I. Jahrgang einer k. u. k. Infanteriekadettenschule und zwar wenn möglich:

Nagyseben

Temesvár

Budapest.

Als Aufnahmedokumente lege ich bei:

- den Taufschein meines Sohnes Alter Jahre
- den Heimatschein desselben Heimatsberechtigt in
- das militärärztliche Gutachten Tauglich ohne Gebrechen
- die Schulzeugnisse der letzten zwei Schuljahre meines Sohnes I. Fortschrittsklasse.

Ich erkläre, dass mir die Bestimmungen der Vorschrift über die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Kadettenschulen vollinhaltlich bekannt sind und dass ich mich verpflichte allen daselbst festgestellten Bedingungen genau nachzukommen, falls mein Sohn in eine Kadettenschule aufgenommen wird.

am Juli 1911.

N. N.

(subscrierea tatălui sau a tutorului)

La fiecare rugare se adaugă:

- Certificatul de naștere (botez).
- Certificat de identitate (honosagi bizonyítvány).
- Certificat medical, dat de un medic militar în activitate.
- Certificat de vaccinare (de vărsat), dacă nu se pomenește despre aceasta în certificatul medical.

5. Toate atestatele din anul școlar curent și acela dela sfârșitul anului trecut (acuma deci cel dela finea anului școlar 1909/10 și din 1910/11 toate).

6. Certificat de moralitate (de purtare), dacă în atestatele școlastice nu e notă despre purtarea morală sau dacă elevul a învățat singur acasă și a dat numai examenele la gimnaziu. *)

Examenele de primire se dau din 12—16 Septembrie stil nou, așa că în timpul până atunci oricine se poate pregăti.

Cunoștințele, ce se cer la primirea în anul întâiu al școlii militare, sunt:

Limba germană, aritmetica, algebra, geometria, geografia, istoria, istoria naturală, fizica, chimia și limba maghiară, din toate atâta, cât se învață în cele patru

*) Cererea și certificatul medical trebuie timbrate cu o coroană, celelalte cu 30 bani, dacă nu e deja timbru pe ele.

clase dintăi dela gimnaziile din patria noastră. Ca să se știe și mai bine materia, despre care îl întreabă, e bine să se comande de vreme printr'o librărie dela noi broșura „Vorschrift für die Aufnahme von Aspiranten in die k. u. k. Kadettenschulen“. Cărticica costă puțin și s'a tipărit la k. k. Hof- und Staatsdruckerei în Viena.

Cei cari au primit examenul de primire, rămân îndată acolo la școală, iar hainele civile le primesc părinții înapoi.

Indemnăm înc'odată pe toți oamenii noștri să nu scape prilejul de-a asigura un viitor frumos copiilor lor, dându-i în școlile militare.

3 Maiu în București. Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor a dat, la 3 Maiu, o mare serbare culturală și artistică în amintirea acestei zi mărețe.

Serbarea a fost deschisă de corul seminarului cu cântecul „Pe-al nostru steag“.

Dr. Ioan Scurtu a ținut o frumoasă cuvântare *Idealuri și eroi în Ardealul românesc*, arătând greutățile luptei pentru dezrobirea poporului român din Ardeal și toate fazele (împrejurările), prin cari au trecut marea mișcare națională din 1848. Vorbe calde și însuflețitoare a avut, când a vorbit despre eroii mișcării dela 1848 și despre ținuta vrednică de admirație a țărănimii noastre strânse pe Câmpul Libertății.

D-soara Filotti, care a fost și la Sibiu cu ocazia Șezătoarei Scriitorilor, a declamat poezii de-ale poetului nostru Octavian Goga.

Dnii P. Liciu și Grigorescu dela Teatrul Național au declamat anecdote.

Au cântat și doi artiști, basul Folescu și baritonul Costescu.

Corul seminarului central a terminat serbarea cu „Hai Române“, „Cântec de primăvară“ și „Deșteaptă-te Române“.

Societatea „Carpații“ a serbat ziua aceasta Duminecă (1 Maiu), mergând membri ei în excursiune la Mănăstirea Dealului, unde se află capul lui Mihaiu Viteazul. S'a slujit și un parastas pentru odihna martirilor dela 1784—85 și 1848—49.

Ce-i cu ordinul tricolorului român?

În ciuda ordinului dat de ministrul de interne, care oprește pe jandarmi și pe polițiști, ca să-și mai bată joc de tricolorul nostru, jandarmii își continuă sălbătăciile. În Câmpeni (Munții lui Iancu) nu numai, că jandarmii rup zilnic tricolorul de pe piepturile Româncelor noastre, dar au avut chiar obrăznicia să între într'o casă și să ia de pe fundul lăzii tricolorul unei fete.

Se vede, că după ordinul cel dintăiu s'a mai dat un ordin, și mai confidențial, prin care se nimicește cel dintăiu.

Se fac de răs! În vorbirile ținute de deputații maghiari din dietă contra Românilor, se auziă mereu plângerea, că noi Români publicăm în gazetele din statele civilizate ale Europei toate nedreptățile, ce ni-se fac. Li-s'a răspuns din partea deputaților noștri, că nu e de lipsă să spunem noi străinătății, ce nedreptăți strigătoare la cer să săvârșesc față de naționalități în Ungaria, căci vin ei străinii singuri în Ungaria, ca să se informeze, cum a făcut și Scotus Viator.

Ca să înșele lumea, guvernul s'a apucat să publice articole prin unele gazete străine, pe cari le plătiă gras. Dar nici cu aceasta n'a izbutit să facă vre-o ispravă. Un vechiu diplomat francez a scris o broșură, în care-și bate astfel joc de guvernele ungurești:

„A informă și inspiră presa străină asupra Ungariei însemnează, după limbajul oficial unguresc, a găsi mijlocul de-a strecura în gazetele străine articole de laudă asupra guvernului unguresc, articole, pe cari chiar el le alcătuieste și a căror publicare o plătește scump. Publicarea lor însă nu prezintă nici un interes pentru cetitorul țării, în care apar“.

Se'nțelege! Când vr'un Jidănaș scrie un articol, în care minte, că în Ungaria sunt cele mai minunate guverne, cari omoară cu dragostea lor naționalitățile, nici un om cu mintea întregă nu-i dă crezământ. Alta e însă, când scriitorul e un Björnson sau un Scotus Viator.

Achitați! Șase țărani fruntași din Ileni și Răușor (comitatul Făgărașului) și-au făcut anul trecut, cu o oră înainte de măcelul din Mărgineni, datoria huiduind pe Jidanul Werner, care veniă să le cerșească voturile. Ei au fost dați în judecată pentrucă au îndemnat pe ceilalți alegători din aceste două sate să alunge cu petri pe Iuda. Tribunalul din Brașov i-a achitat (nu i-a pedepsit).

Să-i fie rușine! Cui? Lui Tisza, care îngăduie, ca guvernul unguresc din Budapesta să plece la cerșit pe la toate comitatele și orașele din țară pentru a aduna cu blidul câteva coroane, cu cari să se facă o statuie tatălui său, Tisza Kalman, a cărui memorie va fi pururea o pată urită în istoria naționalităților din Ungaria. Dacă le e de-o statuie pentru acest urgisit, făcă-o cu bani ungurești, dar nu cerșească cu pistolul în piept dela comitatele de pe teritoriul locuit de Români.

Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor își va ține anul acesta congresul în 21 și 22 Maiu st. v. la Craiova.

Din dietă. Săptămâna trecută ministrul de instrucție Zichy a ținut o vorbire mai lungă, în care a zis între altele, că „voiește înțelegerea cu naționalitățile“, dar pe de altă parte zice, că „nu va da pradă nici umbra năzuințelor de stăpânire a poporului maghiar“. Asta însemnează pe românește tot atât cât nimicirea noastră.

Până acum s'au înștiințat vr'o 20 de deputați, cari voiesc să-i răspundă ministrului. Dintre Români va vorbi și deputatul nostru *Damian*, protopopul dela Baia. *Seghescu* încă va vorbi, dar *în rând cu Ungurii*. La timpul său vom scrie mai de aproape.

Votul universal. Sztérényi, deputatul Maghiarilor și Sașilor din Brașov, și-a ținut darea de samă săptămâna trecută. A vorbit mult despre votul universal, dar așa cum le place Sașilor: dintre Români să fie cât se poate de puțini alegători. Din lipsa de loc, ne vom ocupa în numărul viitor mai pe larg de cele spuse, pentrucă trebuie să tragem și noi învățături pentru prezent și viitor.

Rușine! Tinerimea română (?) e Petroseni, aranjând o petrecere, a făcut invitări tipărite în limba maghiară! Ca să pună vârf acestei batjocuri a limbii materne, s'a găsit și o reuniune de tineri români (?), care să primească patrociniul unei astfel de sărbări. Dar — Petroseni sunt în comitatul Hunedoarei.

Limba extraselor matriculare. Un preot vrednic, care nu-și spune numele, povestește în „Unirea“ din Blaj o întâmplare cu un extras matricular. E știut, că toți cei născuți înainte de introducerea matriculelor de stat, trebuie să-și scoată extrasele de botez, cununie, moarte dela preotul din sat. În bisericile noastre limba matriculelor e numai cea română, și că și extrasele matriculare pot fi date de preotul român numai în limba română, asta chiar după legile țării și ordinațiunile ministeriale. Ministerul de interne a dat la 1 Maiu 1898 un ordin cu Nr. 43892 în care zice, între altele, următoarele: „În tot cazul e de dorit, ca matriculanții să se silească a-și însuși cunoștința limbii din cercul lor, cel puțin în așa măsură, încât să poată folosi fără de traducere extrasele matriculare. Dacă însă s'ar întâmplă cazuri, în cari matriculanții să nu poată cuprinsul extraselor date în altă limbă, documentele acestea să se trimită fără amânare la mine, arătându-se și cauza trimiterii“.

Ordinul ministrului e cât se poate de lămurit. Și cu toate acestea se găsesc preoți români, dupăcum a aflat vrednicul preot amintit mai sus, cari, bătându-și pe de legile țării, dar mai ales de-ale bisericilor, dau extrase matriculare în limba maghiară. Nu tot așa a făcut însă preotul care a scris în „Unirea“. Primind de la matriculant un formular în limbă străină, ca să-i dea un extras matricular, preotul i-a trimis formularul gol înapoi și i-a trimis totodată extrasul în limba română. A mai făcut el matriculantul gură, dar n'a fost băgat în samă, așa că a trebuit să se supună și el legii.

Inceperea mișcării antisemite (contra Jidanilor) în Ungaria. În Budapesta s'a ținut o mare adunare populară contra Jidanilor. Sala „Redutei“, unde s'au adunat, eră ticsită de lume. Cuvântul de deschidere l-a ținut deputatul Zboray din partidul popular catolic. Au vorbit apoi și alți deputați, cari toți au arătat primejdia jidovească pentru maghiari. Pe urmă a luat cuvântul și deputatul Géza Polonyi care a atacat pe Evrei mai ales din punctul de vedere al muncii lor financiare, prin care sărăcesc lumea creștină.

Toți acești deputați sunt însă și de manii neamului nostru, cu toatăca noi Români am arătat și arătăm zilnic, că poporul de Jidani galițieni ne vor aduce pe tria la peire.

Un lucru vrednic de amintit: Justitia care face pe iubitorul poporului, e în contra lui Polonyi din cauza luptei pornite de acesta.

Totul dovedește, că să nu ne înținem în nici unul dintre bărbații noștri străini, căci toți vor sugrumarea noastră. Noi singuri să ne organizăm, singuri să luptăm, cu tărie, atât contra celor ticăloși dintre noi, cât și contra străinilor.

Lupta în comitate.

Caras-Severin. Adunarea de primăvara a comitatului Caras-Severin, ținută în Lugoj la 15 și 16 Maiu n., a fost o adunare cum rar se poate întâmpla. Membrii aceste au luat parte în număr mare. Adunarea a ținut aproape 2 zile și o noapte. Din partea Românilor au fost aduse înainte o seamă de plângeri, cerându-se îndreptarea rețelor. Au vorbit membrii Dr. G. Popovici, Dr. Dobrin, Dr. V. Branisce, Dr. Mediceanu, A. Groza, Dr. St. Petrovici, Dr. A. Ciupe, Dr. C. Jurca și alții. Foarte frumos a vorbit dl Dr. V. Branisce despre însemnătatea cântării românești „Deșteaptă-te Române” în legătură cu „Hymnus”-ul unghuresc. Această vorbire a scos din srite pe șovinștii unguri.

O propunere de mare însemnătate au făcut membrii unguri din partidul lui Justh. Ei au cerut ca adunarea să primească o propunere, prin care se cere dela guvern introducerea cât mai curând a votului universal, egal, secret și pe comune. Această propunere a fost sprijinită și de Români. Cu toate acestea s'a primit cu majoritate de voturi o altă propunere, în care se zice, că „adunarea își exprimă speranța, că guvernul va găsi un mijloc în afacerea votului universal, în urma căruia maghiarimea să nu sufere”.

Ca o urmare a acestei frumoase lupte în adunarea comitatului, este a se privi vechi, că Joi în 15 Iunie n. se va ține în Lugoj o mare adunare populară, în care se va debate starea politică din țară și asupra sufragiului universal. La această adunare vor lua parte și deputații noștri din dietă. Pentru această adunare se face deja pregătiri de pe acum.

Turda-Arieș. În 11 Maiu n. s'a ținut în Turda adunarea comitatului Turda-Arieș, la care au luat parte un număr frumos de Români. Dintre lucrurile mai de căpetenie pentru Români, sunt de însemnat abuzurile inspectorului școlar de acum Ballo și cel dinaintea lui, renegatul Polyanszky.

Acești doi inspectori au pornit o adevărată goană contra școalelor și învățătorilor noștri. S'a întâmplat, că pe timpul lui Polyanszky la o singură pertractare au fost de față vre-o 20 învățători români, cari erau trași în cercetare disciplinară din partea comisiei administrative. Lucrul acesta, se zice, că a spăriat chiar și pe fișpanul Bethlen, care ar fi făcut după aceea că Polyanszky a fost transferat. Dar urmașul lui, săciul Ballo, încă nu e mai pe jos.

Între astfel de împrejurări Români s'au sculat în adunarea comitatului, cerând fișpanului ca să pună capăt acestor abuzuri. Au vorbit protopopii N. Solomon din Ludos, Iovian Murășan din Turda, părintele Ioan Boier din Lechința.

În urma celor spuse de acești fruntași vrednici însuși fișpanul a provocat pe membrii români din adunare, ca să facă un memoriu (o scrisoare), în care să-și spună toate plânsurile. Acest memoriu să-l prezinte comisiei administrative a comitatului, care să avertise apoi să cerceteze cum stau lucrurile.

Se crede, că pătura cu tărie a Românilor va aduce lucrurile într'acolo, ca să înceteze aceste abuzuri. La dintr-o Români vor purta lupta mai departe.

Dela despărțămintele Asociațiunii.

Despărțământul Blajului. Despărțământul acesta, ajuns în fruntea despărțământelor Asociațiunii prin munca ce o desfășoară, și-a continuat în timpul din urmă prelegerile populare prin comunele noastre.

La *Iclod*, lângă Târnava mică, au plecat părintele secretar Iacob Popa și profesorii Dr. Al. Nicolescu și Stefan Pop. Primirea, ce le-a făcut-o poporul, îmbrăcat în haine de sărbătoare și înșiruit, în frunte cu părintele protopop Iosif Lita și învățătorul, de-alungul drumului și ținând ramuri verzi în mână, a fost de toată frumusețea. Adunarea s'a ținut în biserică, un locaș mare frumos și curat. Părintele secretar tâlcuiește poporului, care umplea biserica, rostul *Asociațiunii* arătând roadele, ce le-a dat până acum și rostind dorința, ca toți Români să fie membri ai *Asociațiunii*. Vorbește apoi părintele Dr. Nicolescu, cu multă putere convingătoare, despre relele *beției*. Dl profesor Pop, pornind dela vorba Românilor „ai carte, ai parte, — n'ai carte, n'ai parte”, îndeamnă pe oameni să se înscrie membri ajutători la *Asociațiune*, primind astfel broșurile din biblioteca *Asociațiunii*.

La *Spini* au plecat dnii Dr. I. Rațiu, profesor, Dr. Victor Macavei, profesor la seminar, Valeriu Suci, profesor la preparandie, Augustin Folea, cancelist și A. Melin, împreună cu doamnele Dr. Rațiu și Vasile Suci.

Adunarea s'a ținut în școala bineînțesită, dar prea mică pentru o adunare cum a fost aceasta. Cel dintâiu a vorbit dl Macavei despre *Asociațiune*, ținta și așezămintele ei, îndeemnând pe oameni să se înscrie membri ajutători. Dl Dr. Rațiu a vorbit despre *Trecutul școalelor noastre românești* și despre lipsa de-a iubi și prețui școalele, pe cari le avem, ca cea mai scumpă comoară a zilelor de astăzi.

Dl Melin a vorbit despre *Credință, învățătură și hărnicie*, arătând cu pilde din viață trebuința de-a ține la biserică, școală și de-a munci, căci aceste trei lucruri fac norocul omului.

Dl Folea a cetit apoi câteva bucăți din *Agârbiceanu* și *Coșbuc*, cari au fost ascultate cu multă luare aminte.

La sfârșit s'au împărțit cărțile de-ale *Asociațiunii*.

La *Pânade*, locul nașterii marelui nostru învățat Timoteiu Cipariu, adunarea s'a ținut în biserică frumos împodobită. Dl Domșa arată istoricul *Asociațiunii*, scoțând la iveală meritele răposatului Cipariu pentru înființarea ei. Dl Ciura arată rostul *Asociațiunii* și mijloacele, prin care contribuie la înaintarea poporului. Dl Negruț îndeamnă pe oameni să se înscrie membri ajutători, ca să se poată folosi de învățăturile cuprinse în cărțile *Asociațiunii*. La sfârșit dl Domșa cetește o povestire de *Agârbiceanu*.

La *Bia* adunarea s'a ținut tot în biserică. Dl G. Precup a vorbit poporului despre *Asociațiune* și foloasele învățăturii. Părintele Roșianu vorbește despre asigurări și în legătură cu acestea despre însoțiri și tovarășii.

După conferență 18 tineri și 10 fete din sat a jucat, sub conducerea d-șoarei

Emilia Horsa, piesa teatrală „Ruga dela Chisătău”. Cântările și întreg jocul au surprins în mod plăcut pe ascultători.

Din comuna această s'au înscris 16 membri ajutători la *Asociațiune* și 17 la însoțirea „*Plugarul*”.

Despărțământul Dicio-Sân-Mărtin a ținut prima prelegere în *Vidrasău*. Înainte de adunare s'a sfințit frumoasa clădire școlară. Dl T. Moldovan, învățător, a vorbit pe înțelesul poporului despre *însemnătatea școlii*. Directorul despărțământului, neobositul domn Dr. Romul Boilă a vorbit, tot pe înțelesul poporului, despre legi. A explicat apoi „*Doina*” lui Eminescu, care a fost declamată. Părintele Platon din Șomfalău a vorbit despre beție, fumat, și urmările stricacioase mai ales pentru copii. S'au înscris 21 membri ajutători și s'a înființat o bibliotecă și o agentură.

La *Șomfalău* încă s'a sfințit mai întâiu școala, apoi s'a ținut adunarea în curtea parohială, căci erau adunați la opt sute de Români. S'a vorbit întâiu despre *originea poporului românesc*, apoi a continuat dl Dr. Boilă despre *păstrarea frumosului port românesc*. Dl D. Todoran, inv. în Căpâlna, a vorbit despre *meserii și însemnătatea școlii*. S'a explicat și declamat poezia de Coșbuc: *Moartea lui Fulger*. Părintele N. Platon a vorbit despre *cultivarea grădinei de legumi*. Pe lângă cei șase membri ajutători s'au mai înscris 24, s'a înființat o agentură și s'a pus temelie unei biblioteci, spre marea bucurie a poporului.

La *Tătărlău* s'au adunat aproape 700 de Români. Dl D. Todoran a vorbit despre *însemnătatea scrisului și a cetitului*, directorul despărțământului, dl Dr. Boilă despre *testament și intabulări*, părintele Platon despre *beție*. Pe lângă cei șapte membri ajutători de mai înainte s'au mai înscris încă treizeci. S'au înființat o agentură și o bibliotecă.

În *Baian* a vorbit dl Alex. Petrașiu despre *însemnătatea școlii*, dl L. Moldovan despre *cultivarea viței de vie*, dl Dr. Boilă despre *testament* și despre năravul rău de-a se pări pentru orice fleac. Părintele N. Platon despre *grădina de legumi*. S'a înființat o agentură și s'a mai mărit biblioteca. Pe lângă cei 31 de membri înscriși, s'au mai înscris încă trei.

Despărțământul acesta are până acum aproape 500 de membri ajutători și e nădejde să ajungă la o mie. Poporul e însetat după carte, dupăcum dovedește și cazul din comuna Băgaci, de unde oamenii au trimis o deputațiune la directorul despărțământului să le mai trimită cărți, căci pe cele primite le-au cetit pe toate.

Adunarea generală a acestui despărțământ se va ține la 16 Iulie în Ernôt. Aici se vor face sărbări mari, expoziție de lucruri de mână, jocuri naționale ș. a.

Dacă se va lucra în toate despărțământele *Asociațiunii* dupăcum arată pildele de sus, vom ajunge în curând, ca să fie o rușine pentru un sat românesc, care să nu aibă agentură, bibliotecă și zeci, chiar sute de membri ajutători la *Asociațiune*. Atarnă dela dragostea de neam a fruntașilor dela centre, a preoților, învățătorilor și celorlalți fruntași dela sate, ca rușinea aceasta să nu cadă pe nici cel mai mic dintre satele noastre românești.

Ce scriu alte gazete?

„Tribuna“ (Arad). Ordinul acesta (despre tricolorul român) confidențial încercă și mai mult situația, recunoscând, că aceste colori s'au încetățenit de veacuri în portul nostru național românesc și fac parte integrantă din el, dar în același timp îngrădește dreptul de-a le purta, cu măsuri de precauțiune (grijă), cari fac acest drept iluzoriu. Dacă colorile acestea fac parte din portul strămoșesc al poporului nostru — cum de fapt și fac și cum recunoaște și ordinul ministrului de interne — purtarea lor trebuie îngăduită fără orice restrângere, când îmbrăcăm portul nostru național, în orice loc și cu orice prilej.

„l'Independance Roumaine“ (București). Maghiarii se revoltă, când cineva constată, că ei nu s'au desvătă încă pe deplin de unele obiceiuri străvechi, cari nu se potrivesc de loc cu moravurile popoarelor în veacul al 20-lea.

Ce să zicem însă de bărbații lor politici cei mai cu vază, cunoscuți de moderați și cinstiți, cari cer cu tărie — cece este foarte îndreptățit — că un soldat maghiar să fie judecat în limba sa, dar refuză același lucru celor 7 sau 8 milioane de Români, Slavi sau Germani? Ce să zicem despre niște bărbați de stat, cari urmăresc politica lor de maghiarizare până în fața judecătoriei?

Pentru naționalitățile astfel brutalizate nu există deci nici un fel de dreptate. Ele n'au nici speranța, că lucrurile se vor schimba într'un viitor apropiat. Reforma electorală, făgăduită de cinci ani, este amânată pe timp nehotărît.

Temerea, pe care o resimt stăpânitorii unguri de un drept electoral lărgit probează, cât de mult se tem de biruința spiritului democratic, care va face să scape Ungaria din făgașul oligarhic de-acum.

Zorile nu se vor revărsa pentru naționalitățile din Ungaria decât în ziua, în care democrația (guvernarea prin popor) va triumfa în aceasta țară.

„A vilag“ (Budapesta). Gazeta aceasta e cunoscută ca una, care e contra șovinismului jidano-maghiar. De data aceasta publică un articol șovinist, contra naționalităților, iscălit „un fost deputat“.

Autorul articolului spune, că Maghiarii nu trebuie să recunoască niciodată, că Ungaria este un stat poliglot, adecă locuit de mai multe naționalități, ci un stat național locuit adecă numai de un singur popor. Maghiarii nu trebuie să îngăduie niciodată altă limbă oficială afară de cea maghiară, nici chiar în comitatele, în cari Români, Slovaci sau Sârbii ar forma majoritatea. Limba administrativă, limba la judecătorii trebuie să fie numai cea maghiară.

Ca să dovedească, că Maghiarii ar avea dreptate (?), arată pilda Statelor-Unite din America, unde toți trebuie să învețe englezește.

Se vede, că articolul e scris de vr'un jidan, ai cărui părinți s'au pripășit din Galiția la noi. Noi Români, Slovaci și alții nu suntem niște imigrați nici, veniți să lucrăm 2—3 ani și apoi să plecăm acasă. După drept și dreptate limbă de stat poate fi pe pământul locuit de noi în majoritate numai cea românească. Și așa va fi, pen-

trucă și acum toate neamurile străine, cari s'au așezat printre noi, au trebuit să ne învețe limba noastră românească, fără ca să-i silim la aceasta.

„Gross-Österreich“ (Viena). Lupta (e vorba de neînțelegerile dintre Români) absoarbe fără nici un folos o mulțime de energii, cari — recunoscute la vreme și la loc potrivit, puse fiind în cadrul unei organizări tari — ar putea face minuni. Au Români atâtea puteri de prisos? Pot renunța conducătorii la tinerimea, care se poate înflăcăra, și poate renunța tinerimea la cuminența și experiența bătrânilor? Nici una nici alta. Starea culturală de-acum a mulțimii poporului nu permite o împărțire după partide. Conștiința națională și politică nu e încă așa de puternică, pentru de-a expune poporul luptei sufletești pentru nuansări (desbinări pentru pricini mici) politice, cari aduc perirea. O astfel de luptă n'o pot suportă nici națiuni, cari sunt mai coapte în privința politică, necum, de-acelea, a căror istorie politică abia e de-o palmă de timp și la care convingeri politice, păreri tari, individuale abia se găsesc. Pentru un astfel de popor există o singură politică cuminte: cea de natură autoritativă, condusă de căpetenii recunoscute și lucrând în mod sistematic, cu o organizare prevăzătoare, la ridicarea culturală și economică a mulțimii.

„Deutsche Bürger-Zeitung“ (Sibiu). Ar trebui să se lumineze odată cei puși sus și foarte sus (Împăratul), la ce pot ajunge lăsând mereu după șoviniști. Lucrul e foarte clar. Cu cât se fac mai multe spărături în clădirea unitară a armatei noastre, cu cât se descentralizează (desface) mai mult și se împarte în bucăți singuratică naționale, cu atât pierde mai mult din puterea ei. Oricine poate să judece cât de cât împrejurările adevărate trebuie să fie convins, că poziția de mare putere a monarhiei își are unicul său sprijin principal în armată. E deci în interesul țării, dar totodată și în al dinastiei (casa domnitoare) noastre, de-a păstra unitatea armatei noastre în toate împrejurările și cu orice preț. Dacă cearta dintre naționalitățile austriace*) va pătrunde și în rândurile armatei, nu mai suntem departe de sfârșit. La așa ceva nu e iertat să ajungem.

Pătrunderea șovinismului maghiar în armată a produs deja pagube mari, cari se vor vedea în viitorul apropiat. Indesebi nouă, Nemaghiarilor, trebuie să ne pară foarte rău, că armata, care eră iubită până acum tocmai pentru că făcea dreptate deplină fiecăruia și în toate limbile, are să fie înjosită pentru a deveni un institut de maghiarizare. Conștiința despre aceasta va produce în milioane de cetățeni credincioși simțăminte foarte amare și neplăceri adânci, cari de sigur nu vor fi de folos pentru armată, care azi are o însemnatate așa de mare pentru țară. Dacă limba maghiară are să fie folosită pentru a zguduî temelile pozițiunii de mare putere a monarhiei noastre, pentru a vinde armata șovinismului maghiar și pentru a înăbuși tot mai mult limba germană ca limbă de serviciu în armată, — atunci judecata luminată nu poate din destul protesta, și anume în interesul binepriceput al țării noastre și al — dinastiei.

*) Și dintre cele din Ungaria! Red.

Stiri politice din străinătate

Impăratul Germaniei despre pacea lumii. Un artist englez a fost primit de împăratul Wilhelm al II-lea al Germaniei, având o convorbire mai lungă cu el. Vorbind despre pacea universală (de pe pământul întreg), Wilhelm a zis între altele următoarele: „Vă asigur, că atâtea vreme, cât voi avea și eu cuvânt în sfatul Europei, nici o pușcă nu va lua foc și nici o sabie nu va fi scoasă din teacă.

„Interesele comerciale și financiare leagă atât de strâns popoarele europene, că paguba, pe terenul economic, suferită de învingător într'un eventual războiu, ar căta mult mai greu ca foleasele închipuite, ce le-ar avea de pe urma războiului. Eu și poporul meu nu vom pune niciodată în joc într'un războiu cecece am agonisit în vreme de pace.“

Cuvintele acestea ale împăratului sunt însemnătate cu atât mai mare, că Franța și Anglia învinovătesc mereu Germania de poftă de războiu, mai ales că Germania are armata cea mai puternică de pe pământ.

Turcia. Despre mișcările din Albania au mai sosit următoarele stiri:

În apropiere de Preveza, trupele au nimicit o puternică ceată albaneză, care, în trei rânduri încercase să intre în oraș.

În apropiere de Ancona (Italia) un torpilor a oprit o corabie cu pânze, pe bordul căreia se găsea un grup de voluntari italieni, cari voiau să vină în Albania, unde să se asocieze cu răsculații albanezi. Corabia a fost adusă în port, iar voluntarii debarcați (dați jos).

La Scutari și în împrejurime s'au ținut mari adunări de protestare, contra proiectatei participări a voluntarilor italieni la răscola albaneză.

Oratorii, în cuvântări acoperite de aplauze sgomotoase, au condamnat acest amestec al unor străini în afacerile interne ale Turciei.

Ziarele de aci atrag atenția asupra fierberii care domnește în populația musulmană din Albania, care, în revolta ei sufletească împotriva amestecurilor străine ar putea să se dedea la atacuri contra garibaldienilor.

Judecătoria din Roma a început cercetare în contra lui Riciotti Garibaldi, pentru propaganda sa în favoarea formării unui corp de voluntari pentru Albania.

Lucrarea procurorului general se sprijină pe articolul din lege privitor la agitațiunile de natură a periclită siguranța statului.

Torghut Șefket pașa, care se află în Salonic, așteaptă încă materialul de războiu precum și ordin din Constantinopol înainte de a începe lupta în toată forma în contra Albanezilor.

Ministrul Turciei a protestat contra faptului, că trei baterii munte-negrene au fost aduse la granița albaneză.

Ministrul de interne turcesc, vorbind în Camera de răscola din Albania, a declarat că Poarta vrea să creadă că Munte-negrul nu se va amesteca în această răscolă dând ajutor răzvrătiților. Dacă guvernul din Cetinje s'ar abate dela acest lucru, asta ar fi semnalul unui războiu pentru care, de altfel, Turcia e de pe acum pregătită.

*) Gazeta franțuzească a partidului național-liberal din România.

Literatură și știință

De se'ntâmplă!

De se'ntâmplă să greșească
Unul mic, în orice fel,
Lumea, care stă din oameni,
Il declară de mișel.

Cu cei mari și mai puternici,
Lucru 'ntors, — căci de greșesc,
Lumea spune cu rezervă:
— A greși e omenesc...

Dacă m'am certat cu popa,
Era să-mi dea cu piciorul,
Pe motiv, că prin purtarea-mi
Aș fi învrăjbit poporul.

Dar, oar' ceice az' în două
Tabere ne-au despărțit,
Să nu-și afle oare omul
Să le spună c'au greșit?

Petru O Orlățanu.

Prea târziu!

De Sofia Nădejde *)

Sus de tot, pe malul Cățelului, cu spațele răzămăte de colți stincoși, stă casa lui moș Vlad. Sumeață, ca o straje neobosită pândeste întinsul văilor și al munților depărtați, ce par mușunoaie cu pădurile lor negre de brazi. Jos șerpuieste șoseaua albă, cât văzul ochilor. La dreapta, la stânga, în față, se'ntinde grădina cu pomi; mai la o parte, ogorul cu cartofi; straturi cu legume, toate puse și lucrute cu mâna leică Stana. Bătrână, slabă, puțin încovoiată, nu de vârstă, ci de muncă, muncește toată ziua ca o albină harnică. Din când în când, se razămă în coada sapei; ochii blânzi, albaștri se aștern în zarea drumului. Un gând îi stăpânește sufletul, gândul dornic să vază resărind din vălul de ceață, pe suvița albie, printre norii cenușii de praf, o ființă mult dorită, Mircel. Nu l'a văzut de cinci ani. O clipă de odihnă îi înviorează simțirile, dând zbor gândurilor, văluite printr'un oftat adânc, urmat de vorbele rostite tare: „Ține-l, Doamne, sănătos!“ Și iar mâinile arse de vânt și soare, slăbite și uscate de muncă, încep s'adune țărână la cuiburile de cartofi verzi, brobonate cu flori albi.

Unchiașul Vlad, cu plete albe, cu fața brăzdată de vreme, dar rumenă și ticită de odihnă, stă cu pipa în gură supt mărul rotat din marginea ogorului. Fusese baciul la oi; nu se pricepea într'ale gospodăriei. Grijă casei a avut-o în totdeauna Stana.

Dela o vreme i-se urăște; vine spre Stana căscând și, scuturând luleaua, zice:

— Ei, boreas'o, pe ziua de azi tot nu-ți ajunge?

— Păi! oi sta, cât e drăguța de zi, cu pipa'n gură ca d-ta!

— Oi fi muncit eu destul pentru un drăb de pită.

*) Doamna Nădejde e o scriitoare bine-cunoscută în România. Ea descrie cu multă măiestrie mai ales viața celor mici și necăjiți. La povestirea aceasta arată o pildă de țărani, care, ajungând domni, nu mai iubește viața țărănească și se rușinează chiar de părinții lui. Acesta e un mare păcat, în care cad și la noi câte unii dar în România sunt foarte mulți.

— Tu și muncit! E oare pe lume lighioană mai teneșă de cât ciobanul?

— No! boreas'o, mai bine taci.

— De eram eu o slabă, n'ajungeau băieții unde au ajuns.

— Mare procopseală! Sămănați în lumea largă, habar n'au de tine. Ți-a eșit cocoasă în spate, cărându-le merinde la Brașov. De nu te puneai pe roată, azi ai avea și tu ficiori, nurori și nepoți, să-ți aducă o botă de apă; dar așa duci dorul de ei, ca flămândul de pită.

Vlad clipi din ochii mici verzui, adunând praful de tutun ce mai avea într'o pungă de piele groasă.

— Ce lipsă ai tu de-acolo? Mă gândesc eu la ei, și mi-i cald la inimă, când îl știi pe Ilie preot la Făgăraș, pe Ghiță învățător la Semeș și Mircel, acuși doftor, va fi domn procopsit.

— Drept, de asta o să ai chiar parte ca de nunta lui tata, zise Vlad scăpărind mănios ca s'aprinză iasca și încrețind sprâncenele stufoase.

— Las'o Vlade, că nu ne înțelegem. Copiii nu-s oi, să-i crești pentru folosința ta.

— Barim să-i vezi că zic: „De sunt azi domn, cui datoresc?“

— De unde știi că nu zic? Mircel n'a scris că vine pe vre-o trei luni la noi? Fă-te mai bine o țiră acasă și aruncă vre-o două boabe la cei pui, doar or crește, pe când vine băiatul.

Mircel hotărise, în adevăr, să vie acasă. Nicăiri nu putea să lucreze mai în tihnă teza de doctorat ca în căsuța curată și tăcută de sub colții stincoși ai Cățelului. Liniște dumnezească, aer curat, îngrijirea mamei, toate aveau să-i dea spor la muncă și mintea, luminată printr'un traiu firese, își va lua zbor mai lesne ca în viața turbure din orașul mare, unde învăța.

Intr'o zi Stana primi carte că Mircel sosește în ziua de Sânpetru. Când a aflat, i-se părea că n'atinge pământul. Gândurile luau și mai tare zbor. Și-l închipuia ce frumos este, ce haine domnești o fi îmbrăcând și cum o să-l roage să meargă de Sfânta Maria cu ea la hram, să vază o lume ce ficior are leica Stana.

Pe 'ncetul, beția bucuriei i-s'a mai domolit — începu a se gândi la pregătirile trebuitoare.

Des dimineață, Luni, a scos tot din casa cea mare, a spoit-o albă ca ghiocelul, a șuruit pe jos cu leșie, de s'a făcut podina ca de ceară. Se mira ce ștergare mai frumoase va agăța prin cue. La sfânta icoană a Maicei Domnului puse unul de borangic. La portretele împăratului și împărătesei, tot borangicuri suptiri, de pe când era tinără. Ștergare micuțe în felurite fețe, înodate la mijloc, prinse de grindă, ori aninate în părăți, păreau fluturi uriași. A pus perdele albe cu flori negre. Masa coperită cu pânzătură frumoasă o așeză între cele două ferestre, ce dădeau în grădinița cu flori. De-asupra, în părăte, era oglinda. Nu uitase a scoate din ladă și glaja albastră pentru flori, cumpărată la târgul cel mare.

Când a venit vorba la pat, lucrul a fost greu: „Mircel e deprins acum să doarmă cu așternut domnesc!“ Mult și-a bătut mintea Stana cum va face. Perne, saltea de paie, pânzături albe, avea de toate; dar plapomă nu, și cu haine de pat de-ale lor n'avea el să se'velească. Era o pocladă

mișoasă, albă ca zăpada; dar nu făcea nici asta de Mircel. Vlad se uita năcăjit, văzând cum se bate Stana cu gândul ca apa de maluri, doar or fi toate bune. De mănăie, pufnea mereu în lulea, o mai scotea dintre dinți și zicea ursuz:

— Da ce-i boreas'o, vine drăguțul de împărat în gazdă la tine, de te zbuciumi atâta?

— Pentru mine Mircel e mai mult ca un împărat. Zi că trăim ca niște urși, n'avem nici de unele.

— Ia taci! Ori glumești?

Stana îl privi urât. Dând tot cu gândul își aduse aminte că nepoata ei, măritată de curând, are o plapomă luată din Brașov. N'a mai stat o clipă, a scos un ștergar de borangic, să i-l dea mulțămită pentru că i-a împrumutat-o, și o tuli repede la ea, în vale.

Munci câteva zile, până a văzut toate așezate în rândueală prin casă și prin jurul casei. Pe la o Joi era gata tot până și florile din păharul de pe masă împrăștiau, în odaia curată ca lacrima, o mireasmă evlavioasă. Stana se opri o clipă în pragul ușei, privi înlăuntru cu ochire duioasă, gândind: „Zău, o să-i placă lui Mircel! Mai frumos nu-i nici la domnul părințele!“

(Va urma).

Glume și snoave

Ce-a împreunat Dumnezeu, omul să nu despartă.

— Anecdotală. —

Ciobotarul Năucescu,
Avea calfă pe Scrintescu.
Năucescu într'o zi,
Pe calfă și'l păcăli:
El adecă puse'n ciorbă,
Carne câtă lor le trebă,
Făcându-le tot porție,
Ca să nu fie mănăie.

Când Năucescu voiă,
Carnea din ciorbă să-și ia.
Vede că d'alui bucată
Mai e una atârnată
Dar fiind-că el știă...
Să grăbi a zice așa:
„Dumnezeu ce-a împreunat
Eu nu trebe să despart!“
Calfa însă pricepu...
Sorbî ciorbă și tăcu.

Mai târziu, c'am pe 'nsărat,
Năucescu s'a îmbătat
Cu soția s'a certat
Și ea de cap l'a 'nhățat.

— „Sai Scrintescu, ne desparte“,
Zise el picând pe spate.
Scrintescu privind zimbî,
Și cătră stăpân grăi:
— „Dumnezeu ce-a împreunat
Eu nu trebe să despart!“ atob.

Vorbe înțelepte.

Bunăstarea oamenilor nu atârână dela câștigul lor, ci dela înțelepciunea de a ști păstra ceace au câștigat.

Cea mai mare pedecă în năzuința oamenilor spre neatârănare materială este ușurința.

„Timpul e bani“, — a zis Franklin. Celce vrea dar ca să câștige bani, acela trebuie să-și folosească iar nu să-și peardă timpul.

Poezii populare.

Din Cheveresul mare.

Culese de Pavel Blidariu, econom.

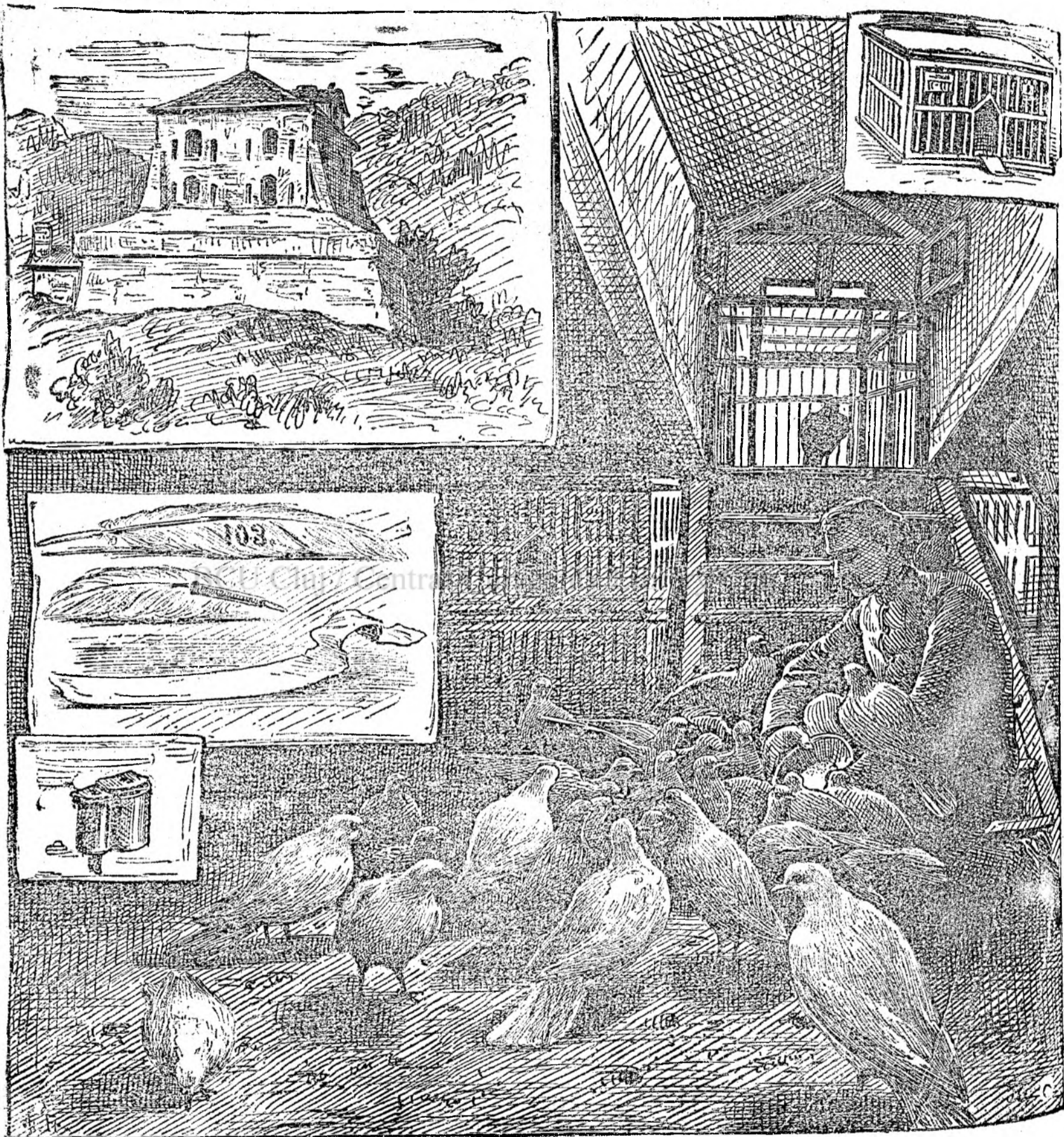
Frunză verde iarbă mare
Am fost la mândra din vale
Și văzui pe mândra mea
In brațele ultuia
— Las' hoțule mândra mea
Că fac moarte pentru ea.

Mândruță draga mea
Fii frumoasă și Lunea
Cum tu ești Dumineca,
Că la joc te rumenești
Și tare frumoasă ești.
Dar Lunea nerumenită
Ești ca dracul de urâtă.

Mândra'naltă și 'nbrănată
Imi dă gură preste poartă

Dar mândruța militea
Să 'ntindea și n'ajungea
Și căzu poarta pe ea!

Mândruță Cheveresană
Țucu-ți ochii și-o sprânceană
Și cercelul din ureche
Și gura când ț'o fi sete
Cine n'o vedea să trepe.

Porumbi în serviciul militar.

După cât se poate ști, în timpurile vechi, Grecii și Romanii, s'au folosit de porumbi pentru a-i trimite cu scrisori dela un loc la altul. Ei scriau ce doriau de-a dreptul pe aripile porumbilor, pe când azi se scrie pe niște fășii subțiri de hârtie, cari apoi se așează bine sub penelul dela coadă ale porumbului.

Istoria cu folosirea porumbilor ca poștă se începe încă de pe timpul Cruciatelor, pe la anul 1098. In timpul mai nou au început însă la milite a da o mai mare însemnătate porumbilor. Aceasta îndeosebi dela războiul dintre Nemți și Francezi încoace, în anii 1870—71, când porumbii au făcut bune servicii armatei. Astăzi mai

toate statele europene au introdus stațiuni pentru porumbi de poștă în războiu.

Chipul nostru ne arată o stațiune italiană de astfel de porumbi, care se află în Fort Fenestrelles, aproape de Turin. Sus în stânga se vede casa, unde sunt ținuți porumbii. In lăuntru se află porumbii, cari sunt închiși tot părechi (un bărbătuș și o muerușcă), având fiecare păreche un număr, dupăcum arată colivia cea mică de sus, în dreapta. Nutrirea porumbilor — mai cu seamă cu mazărice — se întâmplă zilnic la un anumit timp. Asta se vede în partea de jos a chipului. Când sunt trimiși ca poștă, atunci primesc nutremânt mai slab.

Acești porumbi, cari sunt de rasa belgiană, găesc cuibul lor iar înapoi, chiar și dacă ar fi duși de cineva închiși. Când se întorc înapoi zboară fără nici o întreprindere și pot face un drum până la 500 chilometri pe zi. Pentru ca porumbii aceștia să fie în zbor scutite de pasări răpitoare, ei au în mijlocul penelor din coadă o fluerice chineză, făcută din un fel de hârtie foarte subțire. Această fluerice sueră mereu în decursul zborului. Prin această fluerice paserile răpitoare sunt spăriate, iar vânătorii încă știu că acești porumbi sunt folosiți ca poștă, deci să nu-i împuște.

O sărbare militară în Sibiu.

la amintirea luptei dela Aspern.

Luni în 22 Maiu n. Regimentul de infanterie Nr. 31, care se află în Sibiu, a avut o frumoasă sărbare militară în amintirea măreței lupte dela Aspern acum 102 ani, când a fost învins Napoleon. La acest regiment al armatei austro-ungare partea cea mai mare a soldaților sunt Români, veniți din jurul Sibiului.

La amintirea acelei glorioase învingeri a acestui regiment asupra trupelor lui Napoleon, muzica militară a Regimentului 31 din dimineața zilei de Luni a parcurs toate străzile mai de frunte ale Sibiului, cântând cântecuri frumoase. După aceea, soldații îmbrăcați în mare gală, au fost duși cu muzica la catedrală. Aci dl *Pavel Boldea*, protopop militar, a făcut sfânta liturgie. Erau de față toți ofițerii, în frunte cu dl *Heinrich Salmon*, comandantul regimentului.

După liturgie dl protopop Boldea a făcut soldaților o frumoasă vorbire, pe care — luând în considerare că mulți cetățeni de-ai noștri au servit la acest regiment și astfel o vor ceți cu plăcere, fiindcă în ea se înșiră istoricul regimentului — mai la vale o dăm în întregime.

La amiazi și la cină soldații au primit mâncare mai bună. După amiazi au fost aranjate petreceri populare pentru soldați.

Dl protopop Boldea a spus, în frumoasa sa vorbire următoarele:

„Iubiți soldați! Ca să putem înțelege însemnătatea zilei de astăzi, e neincunjurat de lipsă să facem o reprivire scurtă asupra istoriei și asupra trecutului regimentului nostru.

Regimentul 31 a fost înființat la anul 1741, și anume, după moartea împăratului Carol al VI-lea, întâmplată la 20 Octombrie 1740, când din nobila casă domnitoare a Habsburgilor a rămas numai fiica acestuia, *Maria-Theresia*, careia, cu toate că împăratul prin sancțiunea pragmatică îi asigurase dreptul de moștenire asupra tronului, — la suirea ei pe tron o mulțime de dușmani i-s'au ridicat în contră, și năvăliră să-i răpească coroana și tronul, ca să nimicească gloriosul imperiu al Austriei.

Spre învingerea acestor dușmani s'a înființat la anul 1741 și regimentul nostru Nr. 31.

După înființare regimentul a luat parte activă și a câștigat mai multe bătălii, și a raportat nenumărate învingeri: în resbelul purtat pentru a se asigura suirea pe tron a Mariei-Theresia, dela 1744—1748, apoi în resbelul de 7 ani purtat contra Prusienilor, dela 1757—1763, contra Turcilor dela 1788—1791, și contra Francezilor, dela 1796—1815.

În revoluția dela 1848 a luptat și s'a distins (arătat viteaz) în bătălia dela Lipova, Knez, Arad și Timișoara; și nu mai puțin brav s'a purtat și la anul 1859, la Montebello, Magenta și Solferino, în cari bătălii mult eroism a arătat preotul militar *Sava Popovici*, care pentru bravura și serviciile aduse a și fost decorat cu crucea de aur: „pro piis meritis“.

În anul 1866 a luptat regimentul nostru pe câmpiile Italiei, sub conducerea viteazului beliduce, a arhiducelui *Albrecht*,

și s'a distins la asaltul dela Custoza și Belvedere.

Așa au știut deci părinții, moșii și strămoșii noștri să lupte și să se distingă pretutindenea, pe toate câmpurile de luptă ale Europei, pe cari pentru împărat, patrie și tron s'a vărsat atât de mult sânge românesc.

Din toate aceste lupte, luptă mare și însemnată a fost lupta dela Kolin, la 1757, în care regimentul nostru a raportat învingeri neperitoare în armata viteazului mareșal-campestru *Daun*, în contra Prusienilor, cari erau conduși de regele lor, *Friedrich cel mare*.

Dela anul 1796—1815 a luptat apoi regimentul nostru neîntrerupt contra Francezilor, și astăzi, în 22 Maiu se împlinesc 102 ani, decând la *Aspern*, un orașel nu departe de Viena, regimentul nostru sub conducerea gloriosului beliduce, a arhiducelui Carol, a bătut și învins pe marele și viteazul împărat al Francezilor, pe *Napoleon I.*, care până atunci nu fusese bătut și învins de nimenea. Urmările învingerii dela *Aspern* au fost, că popoarele s'au cam convins, că și *Napoleon*, care până atunci mergea din învingere în învingere, și din triumf în triumf, poate fi bătut și devenit la conștiința de sine, s'au aliat și au adus asupra lui *Napoleon* dezastrul din Rusia, și tot mai multe nesuccese, până în sfârșit totala lui învingere la Lipsca.

Amintirea acestei mari întâmplări și mari învingeri o sărbează regimentul nostru astăzi, și noi putem fi mândri pe ziua de 22 Maiu 1809, căci este o zi, care cu amintirile ei războinice și cu învingerile avute asupra dușmanului, va rămânea o zi de glorie în istoria acestui regiment.

Cu cea mai desăvârșită mulțumire și mândrie putem reprivi asupra învingerii dela *Aspern*, căci acolo părinții, moșii și strămoșii noștri au luptat sub steagul acestui glorios regiment, și și-au jertfit viața pentru patrie, dinastie și tron cu atâta abnegațiune, bravură și cinste, încât au fost admirați de amici, și de inimi (dușmani).

Ostași! Noi știm, că toată darea cea bună și tot darul desăvârșit vine de sus, dela părintele luminilor, și pentru aceea înalta și glorioasa zi de astăzi nu o putem sărba în mod mai demn, decât prin rugăciuni către Atotputernicul Dumnezeu, și prin reînnoirea jurământului de alipire către patrie, dinastie și tron. Să jurăm deci și să promitem astăzi, că și noi, ca și părinții, moșii și strămoșii noștri la *Aspern*, vom rămânea credincioși tronului și patriei, și oricând și oriunde ne-ar chema voiața Maiestății Sale, a preagrațiosului nostru împărat și rege, *Francisc Iosif I.*, suntem totdeauna gata a-i urma, chiar și cu jertfirea vieții noastre.

Ostași! Pentruca zilei noastre să nu-i lipsească sfințenia cea mai înaltă, de aici din fața sfântului altar, să ne ridicăm privirile, cugetele și inimile către Atotputernicul Dumnezeu, și ca Români dreptcredincioși, iubitori de patrie și dinastie, să ne rugăm toți: „Preaputernice Doamne, binecuvântă pe împăratul și regele nostru apostolic, *Francisc Iosif I.*, toată casa domnitoare și pe principii aliați cu dânsul. Înțoarce-ți privirea asupra monarhiei noastre austro-ungare, asupra armatei cesare și regească, asupra conducătorilor ei, iar nouă să ne fie scut și apărare, astăzi și întotdeauna în vecii vecilor, Amin“.

Știrile Săptămânii.

Sibiu, 25 Maiu n.

Invenție românească. Dupăcum aflăm, dl *Petru Simtion*, funcționar la institutul „Albina“ în Sibiu, a inventat (născocit) un aparat (mașină), cu ajutorul căruia se pot afla interesele dela ori ce capital, procent și zile. Aparatul are forma unei cutii (șactulă), cu suluri și coale de interese, iar umblarea cu acest aparat este foarte ușoară. Sulurile pot fi mai multe sau mai puține, după trebuință. Cu ajutorul aparatului într'un moment se pot afla interesele dela orice capital și pe orice timp. Dl *Simtion* are nădejde, că în curând va primi brevetă (patentă) pentru acest aparat, care poate fi de mare folos băncilor, mai cu seamă că nu va costa mai mult de 50—100 coroane.

Ne bucurăm de această muncă stăruitoare a dlui *Simtion* și sperăm că domnia sa își va găsi oameni, cari să-i ajute la timp financiara afacerei. De altcum inventatorul e aplicat a și vinde dreptul de proprietate al acestei invenții.

Din cel mai întunecat comitat al Ungariei. Din Budapesta se vestește, că ministrul de interne a suspendat (dat afară) o mulțime de funcționari mari și mici din comitatul Hunedoarei. S'a dovedit, că acești tâlhari de drumul mare au luat preste trei milioane de coroane, sub titlul de amenzi (pedepse) dela nenorocirii locuitori ai acestui comitat, fără ca să fi avut drept sau fără ca să le fi trecut la fondurile comitatului sau ale statului. Bani i-au mâncat ei în beții, cărți și cu femeile stricate.

Teama ne e, că mulți vor scăpa, ba și dintre cei alungați din slujbe mulți vor fi numiți din nou, că vor zice, că au lucrat pentru „ideia“ de stat maghiar. Acolo în comitatul Hunedoarei s'a văzut mai bine, ce e „ideia“ aceasta: îndobitocirea unui popor și jefuirea lui tâlhărească.

Știrea aceasta despre suspendarea mai multor funcționari mici și mari din comitatul Hunedoarei a fost publicată de aproape toate gazetele. La urmă a venit însă foaia ungurească „Budapesti Hirlap“ care stă aproape de guvern și a publicat o desmințire: că „n'au fost suspendați atâția oficiali, câți au înșirat gazetele, ci mai puțini, dintre cari câțiva au trebuit să fie trași în cercetare disciplinară“.

Ori cum s'ar prezentă lucrul din partea celor din jurul guvernului, atâta stă, că în comitatul Hunedoarei sunt mari nerânduieli de tot felul.

„Impăcarea“ pare a-și arăta colții și în Sălajul românesc. Dupăcum cetim în „Gazeta de Duminecă“, Reuniunea învățătorilor români, secția Crasna-Valcău, a convocat adunarea generală în comuna curat românească Tusa. La aceeaș dată și în aceeaș comună a convocat și Reuniunea învățătorilor maghiari adunarea sa generală. Ungurii se laudă, că adunarea vor ține-o împreună cu Români, îngrijindu-se, ca în ședințe să resune vorba maghiară. Conducătorii Reuniunii române vor ști să găsească mijlocul, ca așa ceva să nu se întâmple. Nici pe teren cultural și social nu pot fi legături între noi și între ceice ne asupresc pe noi.

Nou proces de presă. „Tribuna“ din Arad are un nou proces de presă. E învinovătită, pentru că a dat știrea despre răpirea tricolorului dela niște țărance române venite la târgul din Năsăud.

Dela „Asociațiune“ primim următorul *Aviz pentru abonații „Bibliotecii Poporale“ a Asociațiunii:* Ne vedem îndemnați a ruga pe P. T. abonați, ca să fie cu considerare la multele greutăți ce a trebuit să întâmpinăm la pornirea acestei nouă lucrări. Nu în nepăsarea noastră, ci în firea lucrului trebuie deci căutată cauza micilor neregularități ivite în decursul expediției numerelor apărute. Până acum au apărut trei numeri, cari au fost trimiși tuturor abonaților. Nr. 4 și 5 apare într'o singură broșură, — de unde provine și întârzierea de o lună — și se va expeda în zilele din urmă ale lunii lui Maiu. Rugăm deci pe toți abonații să fie în așteptare, căci în zilele viitoare vor primi și Nr. 4—5, iar de aici încolo în fiecare lună broșura făgăduită. Sibiu, în 22 Maiu n. 1911. — *Administrația „Bibliotecii Poporale“ a Asociațiunii.*

Manevrele cele mari împărătești se vor face anul acesta dela 12 până la 15 Septembrie în partea de apus a munților Tatra, între Galiția și Ungaria. La aceste manevre se presupune, că dușmanul vrea să vină dela meazănoapte și să pătrundă dinspre Galiția în Ungaria.

Vremea. În zilele din urmă o răceală simțitoare a aerului a dat mai preste tot locul, atât în părțile transilvănene cât și ceealaltă parte a Ungariei. Prin multe locuri au fost vifore, grindină, ba chiar și vărsări de apă. La începutul săptămânei a căzut și brumă prin unele finuturi. Aceasta va avea de urmare, că pe unde a dat bruma vor rămânea puține poame.

Bani falși. La un crâjmar din Hodmezövasarhely s'a prezentat un domn, care l-a îmbiat cu o geantă (o tașcă de piele), în care erau 70 mii de coroane în șaptezeci de bilete de câte o mie. El a găsit-o, dar fiind necunoscut, nu cutează să-i depună la o bancă sau să-i schimbe. Crâjmarul să-i dea cincizeci de mii de coroane pentru cele șaptezeci bilete. Bine, dar crâjmarul era om cinstit, care-și zicea: a ascunde ce-ai aflat, însămnă a fi furat. De aceea n'a vrut să facă târgul și „domnul“ a trebuit să plece. Venind un polițaiu pe la crâjmar, acesta i-a povestit cele întâmplate. Polițistul a înștiințat numai decât, și îndată s'a pornit o cercetare după cel cu 70 de mii. N'au putut să-l găsească, au dat însă de un negustor de porci, care sputnea, că a schimbat unui domn cinci hârtii de câte o mie. Nu știa încătrău a plecat cel cu miile, dar a arătat jandarmilor cele cinci bancnote. Erau nouă, frumoase, numai aveau un ganciu: erau false (prefăcute), așa că cele cinci bancnote de câte o mie de coroane nu erau vrednice nici zece bani!

Beția. Fata de câțiva ani a unui Ungur din Seghedin, văzând când pe tatăl său, când pe moșul său bând dintr'o sticlă mare de rachiu, s'a folosit de prilej, când era singură, și a beut preste o jumătate de litru de rachiu. A căzut apoi jos și când au venit părinții în casă, era moartă. Iaca unde duce pilda rea.

În Budapesta a venit un servitor de prăvălie la poliție rugându-se să-l bage la

închisoare, căci e bețiv și îi e teamă să nu-și omoare copiii. De unăzi bătuse măr pe o biată fetiță a lui, pentru că îi ceruse pâne. Facă cu el, ce vor vrea, dar acasă să nu-l mai trimită.

Purtare ordinară. Ioan Moldovan, un lucrător cu ziua din Sibiu, voia să plece cu trenul. Fiind beat, nu-l mai țineau picioarele, așa că în gară se lovi de-o doamnă. Aceasta îl muștră, el însă, în loc să se roage de iertare, o palmui. Un polițist îl înhăță și-l duse la poliție. Aici fu condamnat la 50 coroane amendă sau trei zile închisoare. O pedeapsă cu mult prea mică pentru un astfel de sălbatic!

Muștele columbace. În munții din apropierea Dunării, unde se întâlnește Bănatul cu România și Sârbia, este o peșteră în care se adăpostesc niște muște foarte otrăvicioase, numite columbace. Mușcătura lor produce moartea în vita mușcată. Pe la noi se arată rar, dar când se arată fac destulă pagubă. Dupăcum aflăm, anul acesta au ajuns până'n hotarul Merghindealului (comitatul Târnavă-mare), unde au omorât deja doi bivoli. Anul trecut s'au arătat muștele acestea omorînd 22 de bivoli. Mușcătura lor n'are leac, de aceea îndatăce s'a dovedit, că musca aceasta e în hotarul comunei, oamenii să-și țină vitele în grajd.

Un ministru omorât de un aieroplan. În Paris era să se facă Dumineca trecută o întrecere cu aieroplane (mai multe baloane să zboare pe întrecute). Era vorba, ca mai mulți aviatori să zboare dela Paris la Madrid (în Spania). La locul plecării se adunaseră zeci și zeci de mii de oameni, pe tribune (locul unde sta publicul adunat) se aflau miniștri și tot ce are Parisul mai fruntaș. Înainte de plecare, aviatorul Train a făcut de douăori ocolul câmpului de aviație (zbor). La al treilea ocol, Train a pierdut puterea asupra motorului (mașinei) și aieroplanul a căzut pe tribuna, unde se aflau și miniștri. Train și tovarășul lui au fost scoși teafări de sub aieroplan. Ministrul de războiu Berteaux (Berto) era mort, având brațul drept tăiat, coastele rupte și capul spart. Prim-ministrul Monis a fost greu rănit, având un picior rupt și o mulțime de răni pe față. Mai sunt și alți răniți, dar mai ușor.

Un cocîș milionar. O doamnă bătrână, moartă în etate de 89 de ani, a lăsat prin testament cocîșului ei, care i-a slujit cu credință mulți ani, suma de un milion 680 de mii de coroane. Moștenitorii au atacat testamentul, dar au pierdut procesul. Lucrul acesta s'a întâmplat în Anglia.

Două omoruri din cauza beției. În satul Pusto din Rusia trăia țaranul Haritonoff, un bețiv mare. Într'o seară venind beat nebun dela crâjmă, a luat un cuțit și s'a repezit la cei cinci copii, ca să-i omoare. Nevastă-sa a luat un topor, ca să-i apere. Bețivul i-a împlântat de trei ori cuțitul în piept, dar și nevastă-sa a mai avut atâta putere, ca să-l lovească cu toporul în cap. Amândoi au murit, lăsând cinci copii pe la ușile oamenilor.

O luptă cu lăieții. Ce primejdioși sunt Țiganii cortorari, când întâlnesc un om singur, ne dovedește și întâmplarea următoare: Un pădurar tinăr din Iasonia (Bohemia) se întâlnește în pădure cu o laie de Țigan. Unul dintre Țigani se apropie de el și-l rugă să-i spună, la cătu-i. Când

scoase cîasul, Țiganul i-l smânci din mână. Pădurarul îl lovi atunci cu țevă în piept așa de tare, încât tâlharul căzu amețit la pământ. Atunci sări un alt Țigan cu un cuțit asupra lui, dar înainte de a-l ajunge căzu împușcat la pământ. Pădurarul fugi apoi în sat și vesti jandarmeria, care prinse laia întregă.

O groaznică nenorocire de tren s'a întâmplat în America. Trenul trecea cu viteză mare pe lângă râul Eagle (statul Colorado din America-de-Nord. Deraiind (săriind din șini), două vagoane se rostogoliră în râu. Preste 25 de oameni își aflară moartea.

Leac pentru bețivi. Între Englezii sunt mulți bețivi de rachiuri tari, dar sunt și mulți oameni, cari lucrează cu tot dinadinsul să-i desvețe de beție. În Australia sunt aproape de Auckland două insule mici. Înmulțindu-se tare numărul bețivilor, guvernul Australiei a hotărât să-i trimită pe toți bețivii pe aceste insule, și anume pe una barbații, pe ceealaltă femeile. Aici nu găsește o picătură de beătură, afară de apă și lapte. Fiecare are o bucată de loc, pe care cultivă legumi. Ocupațiunea aceasta sănătoasă și lipsa beuturilor spirtoase îi vindecă pe cei mai mulți, așa că în fiecare an ies câte treizeci la sută pe deplin vindecați de patima beției.

Apărarea paserilor folositoare. Ministrul de agricultură a dat o ordinațiune (Nr. 15460 din 1911), prin care poruncește mai ales păzitorilor de câmp și de pădure să urmărească fără milă pe toți acei ticăloși, cari strică cuiburile paserilor, le sparg ouăle sau prind chiar paseri. E știut, că toate paserile cântărețe prăpădesc o mulțime de insecte, omizi și alte gânjânii, cari strică plantelor.

Pe celce-l prinde lucrând astfel contra legii, păzitorul trebuie să-l părăscă numai decât. Dacă sunt copiii ceice fără milă sau din prostie fac așa ceva, să părăscă pe părinții lor, ca să fie aceștia pedepsiți. Pedeapsa e foarte mare (în bani) și se încassează numai decât, chiar prin execuție. Sfătuim deci pe părinți și pe învățătorii noștri, ca să lumineze pe copii în privința aceasta.

Păziți-vă buzunarele prin gări. La orașe se găsește totdeauna mulți oameni răi, cari trăiesc din înșelăciuni și furturi. Unii dintre ei și-au ales meseria de-a fură banii oamenilor din buzunar. Ca să poată lucra mai sigur, se folosesc de prilejuri, când e strânsură multă de oameni, cum e pe la târguri și prin gările dela căile ferate. Un astfel de pungaș a fost prins mai zile trecute în gara din Sibiu tocmai când mergea buzunarul lui Vasile Dragomir din Armeni. Un polițist îl apucă numai decât de pe la spate. Căutându-l au aflat la el o carte de rugăciuni, o poliță (cambiu) de 150 cor., un contract și opt coroane bani gata, cari au fost date toate îndărăt lui Dragomir. Hoțul a fost dus la poliție și de-acolo la tribunal. S'a aflat, că-l chiamă Rézmüves Ianos și e din Oaraing (Kövaralja), comitatul Sătmarului. El e un pungaș cunoscut, dupăcum s'a aflat mai pe urmă, și fură mai ales prin gări.

Cea mai lungă legătură a telefonului. După multe încercări, cari au durat aproape un an întreg, au izbutit în sfârșit să facă legătura telefonică de trei mii de kilometri între New-York (America) și Denver (Anglia).

Nr. 20

Incercare de sinucidere. Un nenorocit de om din Hașag, schilod de amândouă picioarele, s'a aruncat în Sibiu înaintea școlii, care mergea spre Copșa-mică. Un băștist sărind iute, l-a putut scăpa dela partea, pe care o căută fiindcă i-se urise viața.

Adventistul Neumann. Cetitorii noi cunosc pățania adventistului Neumann, fiind soldat în Berlin, nu voia să lucreze odată cu capul Sâmbăta, pe care o ține în locul Duminicii. El fusese condamnat, rând pe rând, la cinci ani și șase luni închisoare pentru nesupunere. Se venise să schimbat ideile, căci dela Paști începu să lăpădat de Sâmbăta, lăsând-o în locul Duminicii.

O glumă proastă. Niște soldați din regimentul de infanterie din Timișoara, făcându-și deprinderi pe lângă calea ferată. Trebuia să ducă un tren pe-acolo, un soldat își descărca, în glumă, pușca încărcată cu cartuș (cușag) orb într'un frânar de pe un vagon. Când, credem, că descărcătura nu va ajunge până la frânar. Hârtia din cartuș a pătruns însă în pieptul frânarului, pricinuindu-i o arsură grea. Soldatul a fost arestat, iar frânarul dus la spital.

Beția. Intr'o crăjmă din Sibiu, Ioan Mădăraș din Ocna s'a îmbătat așa de rău, încât și-a pierdut mințile și a început ceartă cu alți beutori din crăjmă. Un polițist l-a provocat să se astâmpere, bețivul a sărit însă cu cuțitul la polițist. A fost însă arestat și dus la poliție, unde a stat trei zile în închisoare.

Asociațiunea Esehiană. Sub acest titlu am publicat în Nr. 17 mai multe amănunțite asupra susnumitei asociații. Aceste detalii le-am publicat în foaia noastră, după ce apăruse deja astfel de știri și în alte foi.

Acum primim din partea Esehianei o scrisoare mai lungă în care se plânge că a atacat pe nedrept și că în urma celor publicate de noi, comune întregi am răstăruit contra ei. De aceea ne cere, amenințându-ne cu proces, ca să rectificăm știrea, adică publicând un comunicat al Esehianei, care mai zilele trecute a apărut în „Drapelul“ dela Lugoj.

Față de acestea declarăm următoarele: Noi nu putem publica comunicatul trimis, fiindcă acela nu se ocupă atât cu rectificarea celor scrise de noi, ci mai mult cu negrirea unei persoane străine, al cărui nume n'a fost amintit în foaia noastră. Afară de aceea, cele scrise mai înainte asupra Esehianei, unele foi le susțin mai departe, iar numita Asociație nu răspunde scurt și precis asupra învinuirilor aduse, nici în alte foi sau în foaia noastră.

Comentariul la sfârșitul celor scrise atunci de noi, atât asupra activității Esehianei cât și asupra respingerii inserțiunilor dela partea noastră, nu este altceva decât consecvența ce trebuie să urmeze în urma așa fel de lucruri. Asta ne-am văzut îndemnați a o face, din cauză că în diferite rânduri am fost întrebați de cetitori de-ai noștri, ca să le dăm referințe asupra inserțiunilor dela Esehiana. Afară de aceea clientela acestei asociații se recrutează în prima linie dintre oameni din popor. Iar „Foaia Poporului“ e organ pentru popor, deci trebuie să iee poziție lămurită în o astfel de afacere.

Asta însă nu însemnează, că noi vrem să atacăm o însoțire — fie chiar și străină

— pe nedreptul. Doamne păzește! Așteptăm însă, ca Asociațiunea Esehiană să-și tragă socoteala întâiu cu acele foi, cari au publicat înaintea noastră acele lucruri. Când acele ziare, străine și românești, vor satisface dorința Esehianei, fie de bună voie, fie silite pe cale judecătorească, noi încă ne vom face datoria. Dar înfricări sau momiți cu inserțiuni nu ne lăsăm!

La „Fondul Dr. Petru Șpan“ pentru ajutorarea copiilor de Moți aplicați la diferite meserii, au contribuit și vrednicii Moți dela Lupșa, comuna natală a regretatului Șpan. Spre acest scop dl Petru Șpan teolog cursul II. a împărțit la Paști chipul regretatului Șpan, cumpărat cu Cor. 6'90, în schimbul cărora a colectat suma de 57 coroane dela următorii: D-na Valeria Șpan u. n. Fodorean 2 cor. Ioan Onea paroch gr.-or. și Andreiu Candrea câte 5 cor.; N. Sabău, G. Giurgiu și Vasile Crișan câte 3 cor.; D. Bedelean, P. Giurgiu și Alex. Hățăgan câte 2 cor. I. Pașcu, P. Ciapa, N. Giurgiu, I. Sărb, N. Giurgiu și N. N. câte 1 cor.; I. Dandea paroch 60 bani; V. Ciapa 50 b.; G. Octavian. D. Vlad câte 40 b.; G. Căbulea și Roșca V. câte 30 b.; V. Căbulea, G. Căbulea, P. Nicoară. I. Pop, P. Șerban, P. Mărgășan, G. Crișan, P. Popa (bastea), N. Bătaș, D. Morar, G. Orb, D. Orb, G. Cioica, I. Relea, P. Honcaș, I. Gașca, G. Fonoage, C. Ianc, S. Crișan, A. Rotar, I. Căprariu, I. Cir. I. Rășinoiu, S. Vlad, S. Goșca, Vasile Ciapa, D. Patruța, I. Răcățiu I. Onea, G. Coc, I. Roșca, V. Coc, Parastie Alb câte 20 b.; Vasile Bădău, V. Cășut, V. Piște, M. Banciu, N. Căbulea, G. Cârstea, I. Bădău, C. Căbulea, I. Nicoară, I. Vlad, N. Andreș, T. Dan, N. Bădău, I. Mihinda, I. Coc, I. Oprea, I. Dumitras, V. Ianc, T. Căbulea, I. Honcaș, T. Roșca, T. Răcățiu, P. Leic, N. Giurgiu, A. Roșca, M. Giurgiu, Vulvara Crișan, Vulvara Ioanș, Timotei Crișan, Maria Roșca, D. Roșca, D. David, Marie Honcaș, Maria Crișan, G. Turc, Sava Opreș, Valvara Roșca, T. Ciapa, T. Avram, N. Pop, I. Roșca, L. Botar, P. Fanoge I. Turc, I. Iana, P. Ciapa, N. Roșca, V. Ispas, G. Ciapa câte 10 b.; V. Bărsan, Simion Orb câte 4 bani. Dela credințicii bisericii gr.-cat. din Lupșa 6 cor. 42 bani. D-na Victoria Popa n. Oniș 2 cor. Pentru suma de cor. 50'10 administrată fondului, aduc în numele reuniunii simțită mulțumită atât D lui P. Sabău, cleric, cât și iubitorilor dăruitori. Sibiu, 11 Maiu 1911. *Vic. Tordășianu*, prez. reun. meseriașilor români.

Lămurire. În numărul 47 al foii noastre din anul trecut am fost adus știrea, că avocatul din Sibiu, *Dr. Lazar Matyas*, a fost pedepsit cu suspendare pe 2 luni dela practizarea advocației, pentru diferite abuzuri față de partide. Acum primim din partea dlui Dr. Matyas o înștiințare, prin care ne face cunoscut, că nu mai este nici o cercetare sau arătare contra dânsului, iar Curia regească, ca judecatorie supremă disciplinară, l'a absolvat de sub acele acuze, dojenindu-l numai pentru vr'o câteva cazuri, și anume, când candidați de avocat din cancelaria dânsului l'au substituit la pertractări cu un student în drept, care nu avea calificația unui candidat de avocat.

Chinezii se pregătesc pentru viitor. Cetitorii noștri știu, că cel mai mare popor de pe pământ sunt Chinezii. Ei sunt și cei mai muncitori oameni, dar niciodată nu s'au gândit, că trebuie să se pregătească și pentru de-a putea apăra agoniseala muncii lor de lăcomia străinilor. Aceasta a fost cauza, de Rusia, Franța, Japonia și alte țări au putut să le răpească bucăți din țara lor cea uriașă. De un timp încoace s'au deșteptat și ei și au început să-și organizeze armata cum e în Europa. Acum de curând ministrul școlilor a dat un ordin, prin care se hotărăște, că elevii dela școlile primare și secundare să învețe deprinderile militare și împușcarea la țintă.

ECONOMIE

Cunoașterea peștelui proaspăt și sărat

Dacă peștele proaspăt este o mâncare plăcută și ușor de mistuit, apoi când este nu stricat, dar chiar numai puțin învechit, poate deveni (se face) vătămător, periculos pentru om. De aceea este bine să știm, cum se poate deosebi un pește proaspăt de un altul învechit.

Pentru a fi bun de mâncare peștele, se cere ca solzii să fie lucioși și bine înțepeniți; ochii lui să fie luminoși, să nu fie svântați, murdari. La pipăit peștele proaspăt se arată tărișor, iar nu fleșcăit, moale. Căutat la urechi, ele trebuie să aibă o culoare roșie vie, ca a sângelui; să știe însă că negustori necinstiți, pentru a păcăli pe cumpărătorii nepricepuți, obișnuiesc mai ales iarna și toamna, a mânji urechile peștilor învechiți cu sânge provenit dela alți pești proaspeți pe care îi taie, fie pentru a-i vinde în această stare, fie pentru a-i săra.

Peștele sărat de multeori, poate să nu fie bună hrană, căci prin acest fel de preparare (ingrijire) mulți pescari găsesc un mijloc de a pune în vânzare pește vechiu, stricat.

Carnea peștelui sărat, bine făcută trebuie să aibă o culoare albă, trandafirie, să fie tărișoară și să aibă un gust și miros plăcut.

Peștele afumat, pentru ca el să fie bun, se cere a fi preparat de asemenea din pește nestricat: el trebuie să fie tărișor, plăcut la vedere, având un miros de fum curat, iar nu pe acela de fum amestecat cu mirosul pe care-l are peștele stricat.

Peștele sărat și afumat, rău preparat, este foarte periculos pentru cei ce-l mănâncă.

Stiri economice.

La începutul săptămâncii acesteia a dat în mai multe părți ale țării brumă și răceală, cari au făcut pagube însemnate la pomii roditori, grădini cu flori și legumi. ba în unele părți chiar și sămănăturile au suferit de răceală.

Societatea pentru asigurarea vitelor. Români frunțași din Oravița (Bănat) și împrejurime publică un proiect (înștiințare) pentru înființarea unei societăți pentru asigurarea vitelor sub numele *Insoțirea țărănilor pentru asigurarea vitelor ca societate pe acții*. Capitalul va fi, după cum cere legea, de două sute de mii de coroane împărțit în zece mii de acții à 20 cor.

Tovărășiile din Germania. În Germania sunt, după statistica (socoteala) cea mai nouă, 29 de mii 497 de tovărășii.

Boală de porci în Sighișoara. După cum vestește poliția orașului Sighișoara, acolo s'a ivit boală între porci, din care cauză târgurile săptămânale de porci deocamdată nu se mai țin.

Schimbarea târgului dela Orăștie. Ministrul de comerț a permis, ca târgul de mărfuri dela Orăștie, care de altcând cade totdeauna pe ziua de 4 Iunie n., — în anul acesta să se poată ține, în mod excepțional, la 3 Iunie n.

Târgul dela Timișoara se va ține din ziua de 1 până în 5 Iunie. Mânarea la târg a animalelor cu copita crepată: vite cornute, porci și oi, e oprită. Dar târgul de cai e liber.

Târgul de vite dela Sebeșul-săsesc se va ține în zilele dela 30 și 31 Maiu st. n.

Târgul dela Săliște (lângă Sibiu) se va ține în 11, 12 și 13 Iunie st. n. (ziua întâiu, a doua și a treia de Rosalii) pentru vite cornute și cai, iar târgul de mărfuri în 14 Iunie n.

Sfaturi.

Ce trebuie să mănânce un copil înțărcat? Lapte de vacă curat sau cu griș, orez; supă de făină cu pâne, cu griș, cu orez; un ou moale pe zi; cartofi pisați (pi-reu).

Incepând dela un an și jumătate sau dela 2 ani în sus îi vom da carne de pasere, pește, creier.

Copilul să nu fie ținut la masă, când mănâncă cei mari, ca să nu râvnească la toate mâncările, dintre cari cele mai multe îi produc boale de stomac și de mațe. Tocmai pentru că femeile noastre dau copiilor la vârsta aceasta toate felurile de mâncări, mor așa de mulți copii la Români.

E oprită orice fel de beutură de vin, rachiu sau bere, cari sunt adevărate otrăvuri ucigașe.

E rău și obiceiul de-a da copiilor mâncare mestecată. Celce o amestecă poate să aibă boale molipsitoare, oftică, sifilis (sfreant, șuiu) sau altele, cari trec la copil.

Nu ungeți părțile de fer cu păcură. Mulți obișnuiesc să unge părțile de fer ale obiectelor cu păcură, ca să le ferească de rugină. Să 'ntâmplă însă contrarul: când se schimbă temperatura, se face din păcură un fel de apă, care conține un fel de săruri tari, cari rod ferul. De aceea cei pățiți nu mai folosesc păcura, ci ulei de in ferbinte.

Scoaterea petelor de pe mobile date cu lac. Și la sate găsim acum mobile date cu lac, care le face strălucitoare ca o oglindă. De multe-ori se fac însă pete, cari le strică toată frumusețea. Ca să scăpăm de petele acestea, facem un amestec, în părți egale, de ulei de in și ulei de terpenin. Muiem apoi o cârpă în uleiul acesta și frecăm cu ea petele până dispar. În urmă le mai frecăm și cu hârtie sugătoare obișnuită (hârtie, care sugă cerneala).

Miros de brad în casă. Luăm o oală cu apă în clocote și turnăm în apă, picătură cu picătură, o lingură de ulei de terebentină (terpentin). Vom avea astfel în casă un miros de brad, care gonește mirosul urât din casă și e de un folos netăgăduit pentru cei bolnavi de piept.

Bioscopul Apollo distrează foarte mult publicul, care seara cercetează reprezentațiile, ce au un program tot mai bogat și mai variat. Îndeosebi în zilele următoare se vor reprezenta niște scene plăcute și interesante. Preste săptămână se dau două reprezentații seara, iar Duminică două reprezentații după amiază și două seara.

Oărți și reviste.

„*Pribeगी*“, comedie din viața meseriașilor, în două acte, de I. Nestroy, localizată de Dr. Seb. Stanca. Prețul 50 bani. — În „Biblioteca meseriașilor români“ s'au publicat până acum două piese teatrale: una sub titlul *Nepotul răsfățat*, farsă prelucrată de T. V. Păcățian și alta intitulată *Pribeगी*, o comedie acum apărută tot în editura și proprietatea Reuniunii sodalilor români din Sibiu. Amândouă piesele s'au jucat cu deosebit succes în teatrul orășenesc al Sibiului, cu toate că cei ce susțineau rolurile erau diletanți din clasa meseriașilor. Broșurile se află de vânzare la Reuniunea susnumită.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea: „*Haiducul*“, roman de *Bucur Dumbravă*, tradus de Th. Nica. Ediția a 2-a. Prețul 2 cor. — „*Anna*“ (Ceace nu s'au poate) de *Duiliu Zamfirescu*, membru al Academiei Române. Prețul 2 coroane. De vânzare la librăria „Foi Poporului“.

Din „*Biblioteca pentru toți*“ au apărut Nr. 573: „*Iustitia*“, de Maurice Maeterlinck, traducere de Elena Farago. — Nr. 579: *Minunatele Isprăvi Vânătoarești și Călătoriile pe uscat ale Baronului Münchhausen*, traducere de T. V. Negrescu. Prețul unui număr 30 bani. — Se află de vânzare la mai toate librăriile din țară. Catalogul complet al acestei *Biblioteci* ce cuprinde peste 500 de volume a se cere la *Librăria editoare Leon Alcalay*, — *București*.

Poșta Redacției.

I. C. în Bulgaria. Cele trimise nu se pot publica, de oarece sunt niște poezii cunoscute. Acest lucru îl știm.

Simion Popa în F. s. Tabloul acela nu știm unde s'ar afla.

Achim Bonea în S. De aici merge foaia regulat. Nrul reclamat s'a trimis din nou.

Toracul mare. Așa ceva n'are nici o însemnătate de-a se pune în foaie.

Ceanul mare. Poeziile se publică numai când le vine rândul, dar și atunci numai cele mai bune. De ce și-ați făcut stampilă ungurească?

V. Damian. Ți-am mai răspuns odată, că nu știm nici un nume la vre-o foaie de unde dorești dumniata. Nici nu credem să fie.

Stefan B. în Viena. Serie la librăria C. Sfetea în București și spune-i ce dorești.

Tilișca. Din lipsă de loc, numai în numărul viitor.

V. S. în V. Articolul trimis acum a sosit. Vom vedea ce se poate. — Cele trimise mai înainte le vom căuta. Cât pentru presupunerea din urmă, nici pomeneală.

„FOAIA POPORULUI“

este

cea mai veche, mai bună și mai ieftină foaie pentru poporul nostru.

Cuprinsul ei, foarte bogat și variat, este anume întocmit pentru trebuințele țărânului român.

Numeri de probă se trimit la cerere ori-cui gratis.

Abonarea se poate face cu începutul fie-cărei luni și costă:

Pe un an întreg	4 cor. 40 bani
Pe o jumătate de an	2 „ 20 „
Pentru țările străine	11 „ anual

(după cum stă scris și în fruntea foii).

De acum până la Anul-nou costă
2 coroane 60 bani.

Lășiți deci „Foaia Poporului“ preste tot locul, ca astfel să o putem face și mai bună!

Liferări, licități, arândări și altele.

(Datul este totdeauna după calendarul n. s.)
28 Maiu: Se dă în întreprindere zădărnica casarmei pentru finanți în Piatra albă. Preț 10,803. Primăria Galeș.

3 Iunie: Adoptarea casei comunale Bagaioiu (Bogács, u. p. Balázstelke, comit. Târnava mică).

28 Maiu: Se dă în întreprindere zădărnica caselor comunale cu locuință pentru notar. Prețul Cor. 21,920. Primăria Zagra (u. p. Mogyoró, comit. Bistrița-Năsăud).

În comuna Tăuț (comitatul Arad) se vinde pământ bun de vânzare. Se parcelază moșia grofului Königsegg. Condițiile sunt ușoare. Încheierea contractului trebuie plătit numai 10 procente din preț. Doritorii să se adreseze către avocat Titu Babeș (Budapesta, Erzsébet-ter 15) sau încredințatului grofiței Bizinger, de-lui K. Péter în Tăuț (Feltét, comit. Arad). Plata se face în rate.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

Editura și tiparul „Tipografia Poporului“.

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor nostri asupra inseratului d-lor **Monda și Stancu** din Sibiu, unde se execută reparaturi la tot felul de mașini etc., pe lângă prețuri foarte moderate.

Persoanele, cari adesea suferă de **insgreunări de stomac** să poată cura, dacă eu o jumătate de oră înainte de mâncare iau 1—2 lingure de apă amară **Franz Iosef**. „Apa Franz Iosif naturală“, după cum scrie Prof. Dr. de Nussbaum în München, are efect iute, fără dureri; adesea chiar și la folosirea în doze mici au avut rezultat uimitor. Să capătă în farmacia și în prăvăliile de apă minerală.

Nr. 347/911.

173-1-

Publicațiune.

Pe baza concesiunii ministrului reg. ung. de agricultură Nr. 26358—1/A—2 și 66890—1/A—2 din 1908 comuna **Gurariului** dă în exploatare pe calea licitațiunii publice lemnul de lucru fără coaje de pe un teritoriu de 285 89 jug. catastrale și anume: 23,425 2m³ lemn de brad, și 3777 5m³ lemn de brad nemeș, precum și lemn de ars 23,338 2m³ lemn de fag, și 365m³ lemn de mesteacăn și de plop.

Licitațiunea publică verbală împreună cu oferte închise — cari se pot înainta și separat pentru lemnul de brad și separat pentru lemnul de ars — se va ține în 5 Iulie a. c. la 10 oare a. m. în cancelaria comunală din Gurariului.

Prețul de strigare e: 155,497 cor. 60 fil.
Vadiul 15,850 cor.

Oferte ulterioare nu se iau în considerare.

La ofertele închise e a se adăuga vadiul. Condițiunile de licitațiune precum și a contractului de încheiat se pot vedea la primăria comunală din Gurariului precum și la curatorul silvanal reg. ung. al cerenului în Sibiu în oarele oficioase.

Se observă, că pădurea în care se vinde lemnul e situată lângă rîurile Cibinul-mic și mare, cari sunt acomodate pentru plutire, și sunt întocmite spre acest scop, și pe care o muna proprietară de pădure are drept de plutire.

Gurariului, în 23 Mai 1911.

Primăria comunală.

KALODONT

PASTĂ DE DINȚI ȘI APĂ DE GURĂ

de vânzare la:

PARFUMERII, FARMACII, DROGUERII etc.

Târgurile de țară.

14 Maiu: Năsăud.
15 Maiu: Budapesta, Făget, Ghioma,
Său mare, Silinghia, Vișeu.
16 Maiu: Bozovici, Cănița mare, Papoț,
Scrișdorf.
17 Maiu: Huedin, Miheș, Zeteleasa.
18 Maiu: Dej, Monor.
19 Maiu: Ciacova, Hunedoara, Olpret,
Sămbăta de jos, Timișoara, Uzon.
20 Maiu: Biozid, Capolnoc-Mănăstur,
ghia, Mociu.
21 Maiu: Zam.
22 Maiu: Beba veche, Orăștie.
24 Maiu: Căgu.
25 Maiu: Bacnea, Zelan.
26 Maiu: Făgăraș, Komárom (Ujszony),
Vințul de sus.
27 Maiu: Baroț, Câmpeni, Morisdorf,
Simleul-Silvaniei.
28 Maiu: Deta (Timiș).
29 Maiu: Alibunariu, Comloș (Bănat),
Gyertyános, Jibău, Șilimegă, Zarand.
30 Maiu: Becean, Capolnaș, Cetatea
de hălău, Eperjes, Eted, Jalacuta, Iliă, Mar-
șad, Saoul, Sighetul Marmăției.
31 Maiu: Almakerék, Ciachi-Gârbău,
Cluj, Jimborul mare, Lăpușul românesc, Pro-
ceta mare.
In aceste zile se ține în comunele de
mai sus târgul de mărfuri, pe când târgurile
de vite, cai, oi, porci, etc. se țin, ca de obi-
ceiu, cu 1—2 zile mai înainte.

Prețul bucatelor

In Sibiu la 23 Maiu st. n.:

Grâu	Cor. 18,40 până 19,60 de hectolitr
Secară	" " " " " "
Ovăz	7,— " 7,80 " "
Orzoare	9,40 " 10,— " "
Cartofi	2,80 " 3,20 " "
Porc	17,— " 17,— " "
Făină Nr. 3	86,60 " 84,60 la 100 chilo
" 4	35,80 " 35,80 " "
" 5	84,60 " 84,60 " "
Sălbă	150,— " 198,— " "
Carnea de porc	190,— " 196,— " "
Sân brut	56,— " 60,— " "
Sân de hămăi	76,— " 82,— " "
Sân de hămăi topit	92,— " 94,— " "
Șapan	64,— " 64,— " "
Fla	4,— " 7,— " "
Leas de foc neplutite	7,70 " 8,— la met. cub
" " plătite	6,70 " 7,80 " "
Spirt rafinat	1,80 " 1,85 la litru
Spirt ordinar	1,78 " 1,80 " "
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20 până 1,80 la chilo
" " friptură	1,80 " 2,40 " "
" " vitel	1,— " 1,60 " "
" " porc	1,52 " 2,— " "
Ovăz, 10 bucăți	" " 0,45 " 0,50 " "
Un pătrar de miel	" " 0,70 " 2,40 " "
Carne de cal	" " 0,80 " 1,20 " "

In Budapesta in 24 Maiu st. n.

Grâu de Tisa	78 chilo Cor. 12,80 până 12,42 la 50 chilo
" " 78	" " 12,45 " 12,55 " "
" " 80	" " 12,47 " 12,57 " "
Secară	9,05 " 9,25 " "
Ovăz	8,10 " 8,65 " "
Ovăz nou	9,45 " 10,10 " "
Carnea de porc	Cor. 184,— până 165,— la 100 chilo
Sălbă	162,— " 157,— " "
Stălață de lăsnă C. 146,— până 180,— la 100 chilo	
trifolia	116,— " 146,— " "
Pesci lagrăși pentru untură C. 1,64 până 1,92 la chilo	
carne	1,58 " 1,87 " "

Prețul banilor in 24 Maiu n.

Galvanizat	cumpărat:	vândut:
100 Lei, hărție	Cor. 11,97	11,97
100 Lei, argint	34,70	35,10
Libra trocești, aur	98,—	94,70
1 funt sterlingi englezești	21,45	21,45
100 marce, aur	28,32	24,02
100 hărție	117,—	117,45
Napoleon	117,—	117,45
100 Ruble rusești, hărție	13,94	19,02
(100)	252,50	258,75
" " argint	243,—	245,—

Vinuri bune vechi ardelenesti

se află de vânzare în cantități și mai mari,
pe lângă prețuri moderate, la

Ieronim Spornic, 822 10—3
in Sibiu, strada Zeughofplatz Nr. 13.

Un atelier de covăcio

in comuna Mercurea (lângă Sibiu) se dă în arandă pe timp mai îndelungat. Acest atelier se află la poziție bună în drumul țării. Arandarea se face din cauze familiare. A se adresa la Văduva **Elisaveta Ludosan** în Mercurea (Erdélyserdahely) Nr. 168 155 1—3

Cine dorește ca pe sărbătorile Kosaliilor să pregătească

Prăjituri bune

acela să cumpere

FĂINĂ

precum și toate cele trebuincioase la

Pregătirea prăjiturilor

dela renumita 171 1—2

Prăvălie de făină și alte produse

J. Johann Keil

Sibiu, Piața mare Nr. 11.

Spre binevoitoare atențiune!

Subscriși, având în vedere multele trebuințe ale țăranilor noștri, am deschis un

ATELIER DE REPARATURI

in care, pe lângă prețuri foarte moderate să reparațtot felul de mașini, și anume:
Motoare, automobile, batoze, locomobile, mori, mașini speciale etc.

precum și montajuri. Deasemenea primim și executăm reparaturi pentru ori-ce fel de mașini economice, ca mașini de sămănat, secerat și de cosit, pluguri etc.

Atelierul să află în Sibiu, târgul vitelor vechiu (Viehmarkt Platz) Nr. 4.

Rugându-ne pentru binevoitorul sprijin al onoratului public românesc, semnăm

170 1—

Cu toată stima

MONDA ȘI STANCIU.

Mare succes

au inseratele în „Foala Poporului”, unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindenea, din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.

De aceea „Foala Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratică sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la

Administrația
„FOIA POPORULUI”.

Se află de vânzare

Vinuri

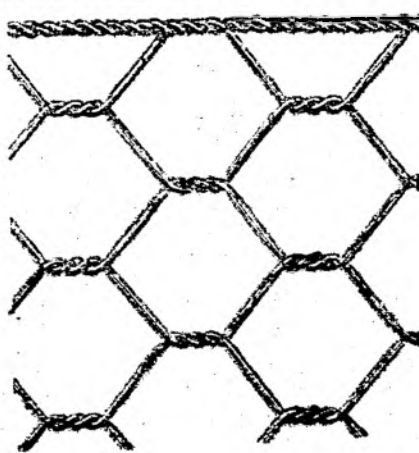
dintre sortele cele mai fine din viile d-lore Kis Bálint, dela Cetea. — Se pot căpăta și în cantități mari. Doritorii cumpărători să se adreseze la 151 3—5

Nicolae Soră Băroiu

in Săliște (Szalistsye, Szeben m.)

Pentru căsătorie.

Caut de soție o fată sau văduvă care până la 35 ani. Să fie o bună econoamă, să se priceapă bine la prăvălie, vie, grădina de legume, cari are a le conduce în timpul oarelor, când sunt ocupat cu oficiul. Ea sunt oficiant de stat cu drept de penziune și cu salariu anual 1000 cor. precum și proprietar cu economie bună. Sunt văduv și fără copii. — Scrierile sunt a se adresa la administrația „Foaia Poporului”, de unde se vor trimite la adresa respectivului. 108 1—3

Impletituri de sârmă

cu ochiuri în ori ce mărime și grosime a sârmei, pentru tot felul de închisori. 113 8—32

Portland și
Romancement
de Brașov și Beociner

Pentru zidiri

Traverse

Stucătură de trestie.

Impletitură „Bacula”

Materialul de zidit în viitor. : Ieftinește orice zidire. :

Fier de Cudșir în rude,
fier modelat, fier în rude
și fier de închelat
in 600 profile și dimensiuni se află în depozit.

TEVI

de fier covăcit și fixat precum și Fittings

Pampe pentru fântâni și alte industrii
Ștrelele de găurit pământului și la fântâni.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Nr. 262/1911

103 1-2

Edict de licitație.

Comuna Galeș în 28 Maiu 1911. st. n. la carele 2 d. a. dă în întreprindere clădirea casarmei de finanți din Piatra-Albă prin licitație publică minuendă, care se va ține la oficiul primăriei comunale pe lângă oferte încheiate sau verbale.

Prețul strigărei e 10,803 coroane, vadiu 10% dela prețul strigărei.

Planul și preliminarul referitor la aceste lucrări se poate vedea la oficiul comunal în carele oficiase.

Galeș, la 15 Maiu 1911.

Primăria comunală.

Butin
not. com.

Pavel Iosoff
primar.

Nu uita

stimate cetitor, — la comande sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în inseratul din „Foaia Poporului“.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lățirea foilor noastre, iar pe de altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

O vilă de vânzare.

Se vinde din mână liberă o vilă zidită nou, cu o grădină frumoasă. Estensiunea pământului este 228 stângini cu totul. Preț moderat. Doritorii să se adreseze la proprietar în Sibiu, Ziegelgasse Nr. 3 a. 141 8-3

Un morar

român se caută la o moară din România. Informațiuni se dau la Administrația „Foilor Poporului“. Pentru răspuns a se alătura o marcă de 10 bani.

Lemne de foc ușoare.

Scânduri (marginii) de 1 metru de lungi cum și trunchii, cu vagonul sau în detail; apoi l. lemne de fag pentru foc, neplutite, tăietă și netăietă, recomandă

Eduard Zimmermann

Sibiu, strada Trenului (Bahngasse) Nr. 14.

**Un izvor al sănătății e
Limonadă spumegătoare**

liberă de alcool și pregătită din

Bomboanele de limonadă spumegătoare a lui Marsner

(gustul smieului, citroanelor, fragilor, cireselor și aprisoarelor). Să vinde în pastile cu 2 și 4 fileri și în saculețe patentate cu 2 și 5 fileri.

Veritabilă numai cu marca de alături.

Consemnare anuală de 80 milioane bucăți
Berc, Bănan, Cacao. 164 1-5

Singurul producător:

Prima societate pe acții bohemă pentru fabricarea de zaharicale și chocoladă orientală, Kgl. Weinberge

vormals A. MARSNER.

Representant: **Henrik I. Schiffmann**
Budapest, VIII. Jozsef körút 63

2 calfe de pantofar

și un învățăcel

se primesc pe lângă condițiuni bune la

Nicolae Baciu

pantofar

168 2-3

Mercurca (Erdélyszerdahely)

O casă

civillă, parte suprafață, parte etaj, comode toate din 6 odăi, 2 culine și 1 odăie mazăre. în centrul orașului, este din mână liberă de vânzare. Informațiuni mai de aproape dau în cancelaria Dr. Roncz, Sibiu, strada Cisnădiei 34. 117 4-

Toate în lume se scumpesc!

pâinea, carnea, chiria casei, — numai păpușii și chetele executate în atelierul lui

Vasile Ban la „Cisma roșie“

după cum se numește prăvălia lui, se iefinesc

Pentru ce? Pentru că această renumită prăvălie de încălziminte s'a mărit în casa proprie și la fiecare păreche se trage jos chiria. De aceea el poate lăfăra păpușii buni și trainici pe lângă prețuri ieftine.

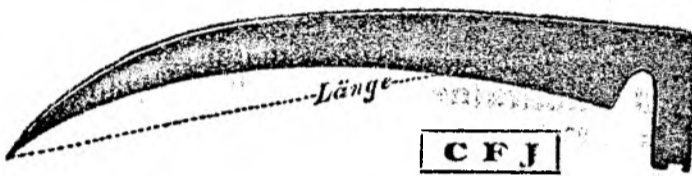
VASILIE BAN SIBIU, Strada Oanei (Burgergasse) Nr. 7. Casa proprie.

Dumineca deschis până la 10 oare înainte de amiază.

COMANDELE DIN AFARĂ SE VOR EXECUTA PUNCTUOS CA ȘI PÂNĂ ACUM.

Carol F. Jickeli, Sibiu și Alba-Iulia.

Clește de marcat
oile 1 buc. C. 4'12

Coase: Lungimea 70 75 80 85 90 cm.
1 bucată C. 1.60 1.60 1.60 2- 2-

Pentru fiecare bucată garantez. Adecă, cu schimb orice coasă provăzută cu semnul **CFJ** care nu ar corespunde, chiar și atunci când ea a fost bătută și întrebunțată. Economilor le pot recomanda cu cea mai mare încredere coasa aceasta. In decursul anilor s'a sporit foarte tare numărul coaselor vândute.

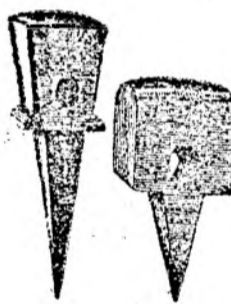
Clește americane
pentru botul porcilor 1 buc. C.-80
100 de inele la cleste C. —70

La cumpărare de 10 bucați se dă o bucată pe deasupra!

Nicovale pt. coase

Forma fig. 2 3
1 buc. C. —.80 —.80

Ciocane pentru coase

Fig. 5 à 250 300 Fig. 6 à 350 grame
1 buc. C. —.70 —.80 —.85

Țiitoare de coase

Nr. 4, 1 bucată
C. —18

Nicovalele și ciocanele pentru coase se vând fiecare bucată sub garanță. Fiecare bucată care s'ar dovedi de prea tare sau prea moale, să schimbă.

La nicovalele și ciocanele pentru coasă să fim atenți la insigniul meu comercial scutit în lege.

Acese coase cu insigniul **CFJ** și unelte de bătut coasa garantate să mai ață la următoarele firme: Abrud: Tecșil Faur, Ioan Manovic. Alba: Romol Todea, Onez, Ioan Czuzik. Agărbic: Johann Schuller. Agnita: Bruder Gunne Filiale, Johann K. Schuller. A-Iulia: Depozitul Carol F. Jickeli. Apoldul-mare: And. Glatz, W. Rothd. Anreas Eder. Avrig: Gustav A. Reschner, Albert Kisch. Bărbant: Dumitru Dădărat. Benic: Nicolae Frâncu. Berghin: Nicolae Iorășiu. Bicz (Gyergyó): Lancelot Gizela. Bolcaci: Marin Willesch, Fritz Knall. Bradu: Fritz Kisch. Bucurden-Grănoasă: Chișilă Borza. Căcova: Dănil Iosoff. Căța: Fritz Knall. Căța: Moritz Lesmann. Cămpeni: Aurel Ioanese, Const. Gh. Bolog, Orla George. Cetege: Nicolae Triffa. Cetea: Costea Aleman. Cincul-mare: Daniel G. Andee. Cincul-mie: Johann Kaufmann. Ciora: Simion Socaci. Cisnădie: Mih. Mathias. Konsumverein, Johann Mesch. Colahiu: Karl Falk. Cristian: J. G. Conerth. Cngir: Johann Unth. Chișfalău (Micești): Ioan Iván. Cnt: Todor Mocan, Dumitru Posa. Dica: Petru Poiana. Dobârea: Thomas Bachmann. Erău-de-sus: Israel Adoliné. Feneș: Lorencz Ferencz. Făgăraș: Karl König. Frâna: Josef Schuster. Galda-de-sus: Ilie Iuga. Galda-de-jos: Ioan Reci. Gurariului: Ioan Tristiu, Ioana Tristiu. Hăpria: Ioan Lazar. Henig: Ioan Miclăuș. Hașag: Daniel Ungar. Hrususău: Michael Simonis. Jidvein: Johann Orendi. Samuel Wachsman. Losnăg: Moritz Klein. Lopadea-română: Harie Iosoff. Mercurca: Karl Kabis dobo. Mihăiț: Klein Markus. Arsenie Floarea. Noerichiu: Alfred Römer, Georg Buchholzer. Nou româneș: Arnold Lesman. Oana-Sibiului: Avram Savu, Stoia Ioan Precup. O-Cărtășoara: Ioan Scorobetu. Olejdea: Mihály Kutscher. Orlat: Loloi Simion, George Baciu. Polana: Ioan Bozdog. Polana (Nyirmezó): Nicolae Floas. Pianul-de-sus: Ilie Voisan, Ioan Nicoară, Pavel Romanțian. Plănuț-de-jos: Reisz Salamon. Râhău: Luca Stoica. Richisdorf: Andreas Nemenz. Roșia-mont: Moldovan Gyuláné. Sășăuș: Julius Kerekes. Săliște: Dumitru Roșca Căpitănu. Săsciori: Nicolae Richitean. Sântimbru: Dumitru Roșca. Scărișoara: Paraschiva Costea. Sebeșul-săscoc: Johann T. Gross. Șeica-mare: S. G. Theil, Julius Everth. Șeica-mică: Johann Brantsch. Selimbăr: Milca Irimie. Sliamie: Fridrick Keul Spring. Nicolae Stoia. Sipoș Gyula. Șeroștin: Elekes Lajos. Sona: Josef Graef, jun. & Victor. Somărtin: Franz Seibal, Samuel Schmiel. Streza-Cărtășoara: Ioan Stopu. Teiuș: Gerő Székelyhidy. Trăscău: Kloeza János. Tilița: Vasile Juga. Ungurell Mathias Stefan. Zlatna: Traian Baicu.

Țiitoare pentru cuți de coasă, emailate pe din lăuntru și pe din afară, 1 bucată C. —.48 și suflate cu zinc, foarte durabile, 1 buc. C. —.40. Cuți de coase dela 10 fil. în sus, în asortiment bogat, 1 buc. C. —.40. Cuți de bergamo albastro negre, insigniul **CFJ** 1 buc. C. —.80. Coase de coase, pentru coase de cereale, 1 bucată C. —.96. Greble de fer pentru coase de cereale, de șirofat pe coadele simple de coase de lemn, 1 bucată C. 1.40. Țeve de gătlej contra umfării vitelor, pentru vite Cor. 6.—, pentru vitei Cor. 5.50. 172 1-

K. 5000 câștig

plătesc aceluia, care dovedește, că
colecția mea minunată de

300 bucăți pentru numai 6 cor.

nu este o cumpărare ocazională și anume: 1 cias de buzunar elvețian patent, ce merge regulat și punctual cu 3 ani garanție dela fabrică, 1 lanț de aur double american, 2 inele de aur double (pentru dame și domni), 1 garnitură engl. aurită ce constă din bumbi pentru manjete, gulere și la piept, 1 briceag american în 5 părți, 1 cravată eng. de mătasă, culoare și muștră după dorință și fason modern, 1 ac de cravată cu similit-brilant, 1 broșe pentru dame, 1 garnitură de toaletă pentru călătorie, 1 portmoneu de piele, 1 păreche butoni cu pietri scumpe, 1 album cu 36 ilustrate frumoase din toată lumea, 1 colier frumos pentru grumazi sau în păr, 5 obiecte hazlii, cari produc distracție în ori-ce societate, enm și alte 250 buc. diferite obiecte, cari se pot folosi în ori-ce casă. Toate la oală, împreună cu ciasul, care singur face prețul acesta dublu, costă numai 6 coroane. Se poate comanda cu rambursă sau pe lângă trimiterea banilor înainte (fie și în marce postale) dela

J. GELB, casă de esport Neu-Sandez Nr. 122.

NB. La comanda de două pachete se mai dă gratis și un briceu sau 6 bucăți batiste de in. Pentru truce nu se convine se trimite banii înapoi, așa că orice risc e eschis. 167 1-1

Câteva cuvinte

asupra boalelor secrete.

E trist, — dar în realitate a'evărit că în vremea de azi e fătătoare la o.hi multimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupei sunt atru- date și cari în urma ușurînței din tinere e și prin deprinderi rele și-au sdiuncinat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suprem ca acestei stări îngrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie ceva care să dea tinerimei de-ur-ir bine-voitoare, sincere și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie ceva cărui oamenii să-și încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere răscăsurile lor secrete. Dar nu e în deajuns însă a destălnui aceste răscăzuri ori și tu, ci trebuie să ne adresăm unui as fel de medic specialist, const eneios, care știe să dea asupra v'ejei sfaturi bune sexuale și știe a ajuta și morburilor ce deși eventual există atunci apoi va înceta existența boalelor secrete.

De o chemre atât de mărețată și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta VII, Rákoczi-ut. 10), unde pe lângă discreția cea mai strictă, primește ori-cine (aăt bărbat și femeile) deslușiri asupra v'ejel sexuale, unde sângele și sucurile trupei ale bolnavului să curăță, nervii i-se întăresc, tot organismul i-se eliberează de materiile de boală, chinurile sufletesti și se liniștesc.

Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. PALOCZ vindecă deja de ani de zile rapede și radical cu metoda s'au propriu de vindecare răzăr și casurile cele mai negleșe, ranele sifilitice boalele de țeve, beșică, nervi și și-a spinăreș, începuturile de confusie a minții, urmările onaniei și ste sifilisului, erecțiunile de spaimă, s'ăbirea puterii s'ărbătesți (impotența), vătămăturile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeieș. Pentru femei o sală de așteptare separată și eșire separată. În cece-a privește cura, depărtarea nu este p'edecă, căci dacă cineva, din ori-ce cauză n'ar putea veni în persoană atunci cu plăcere i se va da răspuns amănunțit foarte discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns a se alătura numai marca de răspuns) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori la dorință se retrimite fiecarea. Institutul se în- grijește și de medicamente speciale. Vizitele se pri- mesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminea până la 12 ore a. m.) Se cu- reză și cu Ehrlich 606. Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV. Muzeum-kört 13. 68 19 -

Dacă vrei să cumperi

Mobile

bune și ieftine cu bani gata sau pe rate, cercetează depozitul bogat și bine asortat cu tot felul de mobile, dela cele mai simple până la cele mai fine al

197-10

Văd. EMILIA WEISS

Sibiu, strada Rațelor (Entengasse) 11.

SERVICIU PROMT, PREȚURI FOARTE MODERATE

Frumsețea.

Cea mai fe b'nte dorință a fiecărei dame este fără îndoială: a fi tot mai frumoasă și penru a ajunge acest scop, să folosește de ori-ce ocaz e, își vâpșește fața cu mijloace de necrezut, ceace în cele mai multe cazuri are de urmare, că fața în toc să devie mai fru- mossă, să ruinează în de așa, încât este lipsă de timp lung și de o ingr jire extrem de mare până-ce să restaurează iarăș.

Rezultatul unic în lume, ce l-a obținut fa macistul din Arad Clemente de Földes cu Margit-Crème a sa (cu deosebire în Franția și Germania), a îndemnat pe mulți a imita acest mijloc de renume universal, nestricăcios și care singur are efect miraculos contra tutu- ror necurătenșilor din față, pistrii, pete de f'icăt, bubițe etc. Aceasta răatural, că nu a suceș nimănui, de oarece secretul preparării Margit Crèmei nu-l știe decât inventatorul și produ- centul, care își păstrează acest secret, pregă- tind întotdeauna singur acest preparat. Marg- git-Crème este p in urmare tot: egal, prelu- crarea este întotdeauna îngrijită, din care cauză efectul este rapid și sigur. De aceea să admo- niază damele cu toată seriozitatea a nu-și unge fața cu tot felul de alifii; să se folosească numai un astfel de mijoc care să recomandă și de medici vestiți englezi, americani și fran- cezi, ca un mijloc cu efect sigur, nestrică- cios și pentru conservarea frumseții. Acest mijloc cosmetic (de frumsețe) pe renume uni- versal este Margit-Crème a lui Földes, care deja după o folosință de 4-5 zile schimbă total pielea feții, depărtează pistrii, petele de f'icăt, zgrăbunțele, miteseri, roșăta feții și a mânilor, dă feții frumsețe ideală, vioic une și infătoșare tine casă. Pe lângă aceasta Margit- Crème e deplin nestricăcios. Un borcanel costă 1 Cor. unu mare 2 cor. Săpun-Margit 70 filei. Pudră-Margit (albă, roză și crème) 1 C. Toate mijloacele aceste să pot folosi și sepa- rate Margit Crème a lui Földes să capătă în toată lumea în fiecare farmacie mai mare, dar dacă undeva nu s'ar afla să ne a'resăm direct la inventatorul: Clemente de Földes, farmacist în Arad. 110 3-8

Se cumpără în Sibiu în farmacile:

- Karl Frisch, farmacie.
- Fabriceu Guido, farmacie.
- Gustav Meltzer, prăvălie de săpunuri.
- Meltzer, parfumerie.
- F. C. Molnar, farmacie.
- Morscher Károly, drogerie.
- Müller Károly, drogerie.
- Piszl Károly, drogerie.
- Rummier Ervin, farmacie.

în Agnita la Fröhlich Vilmos.
în Kaposvár la A. W. Lingner.
în Mediaș la Obert József.

Câștigul cel mai mare eventual 600,000 marce.	Anunț de noroc	Câștigurile sunt garantate de stat.
--	----------------	-------------------------------------

Invitare la participare la

Șanșele de câștig

ale loteriei mari garantate de statul Hamburg care trebuie să se câștige

9 milioane 841,476 de marce

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos

600,000 de marce

resp.	câștiguri à
560,000 marce	300,000 marce
550,000 "	200 000 "
540,000 "	100,000 "
530,000 "	60 000 "
520,000 "	50 000 "
515,000 "	45,000 "
510,000 "	40,000 "
305,000 "	30,000 "
303,000 "	20,000 "
302,000 "	15,000 "
	10,000 "
	etc.

In total contine loteria, care constă din 7 clase, 100,000 de lozuri cu 48,403 câștiguri și 5 premii, așa că aproape

jumătate din toate lozurile câștig.

Venitele să urcă dela clasă la clasă și câștigul cel mai mare din clasă primă e ev. de m. 50,000 car cel din clasă 7-a 600,000.

Prețurile oficioase a lozurilor de clasă primă sunt: 118 8-

Loz întreg 6 M. (7 K)	Loz de jum. 3 M. (3 50 K)	Sfert de loz 1.50 M. (1.75 K)
--------------------------	------------------------------	----------------------------------

Planul oficios de lozuri provăzat cu emblema statului în care sunt espuse prețurile lozurilor din clasele diferite precum și o consensare a câștigurilor, îl trimit la dorință gratis și franco.

Fiecare participant primește lista oficioasă a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătesc prompt sub controlul statului. Comande rog acuma sau cel târziu până la

15 Iunie n.

Samuel Heckscher sen., bancher Hamburg 36.

Tăiați aici
Comandă la Dl Samuel Heckscher sen.,
Nr. 1043 bancher, Hamburg 36.

Trimite-mi { Loz întreg à 6 Marce (7.- K)
 " de jumătate " 3 " (3.50 "
 " de un sfert " 1.50 " (1.75 ")

Adresa: _____

Prețul aici alăturat cu mandat } Ce nu-i dorit
cu rambursă } să se plătească

Ca-s? Tata mi-a permis. Sunt numai învâltori de
cigarete JACOB-ANTINICOTIN.

Atențiune! Veritabile numai în cutii miei de cigarete
cu numele Jacobi. 33 15-28

Important pentru cumpărători și proprietari de motoare!

MOTOARE DE BENZIN

stabile, precum și iocomobile pentru îmblătit, și pentru agricultură, construcție proprie probată, sunt de vânzare cu prețuri ieftine, direct dela producător. Pentru construcție se garantează.

Se esecută ieftin și conștiențios tot felul de reparaturi la motoare Düssel, motoare pentru oleiu brut și benzină, sfredelire de cilindri, măcină uoă, verigi, ventile, aparate pentru nielut și aprins, precum și toate lucrările ce vin înainte la motoare. 189 5 -

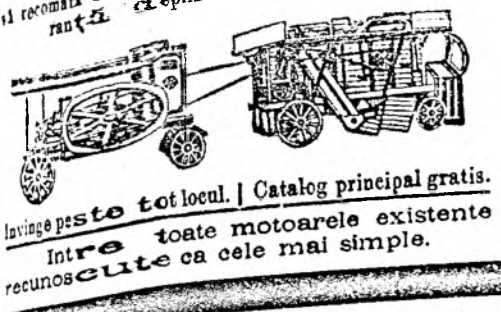
Singurul atelier special în Transilvania

Ferd. Zaller

Institut pentru construcție de motoare, mașini și automobile
Sibiu, strada Franciscanler Nr. 6.

Motoarele mele sunt executate foarte precis pe baza unei praxe îndelungate, de aceea sunt mult
mai superioare altor motoare străine.

Cel mai mare succes:
 peste 1000 garnituri de treerat cu motor in
 circulatie
Vestitele garnituri de treerat cu motor
 dela renumita fabrica de motoare
Kállai Lajos
 Budapest Gyár-utca 28 1622-25
 si recomanda tuturor economilor pe langa ga-
 rantia deplină ca cele mai bune.

avine peste tot locul. | Catalog principal gratis.
 Intre toate motoarele existente
 recunoscute ca cele mai simple.

Ludovic Ferencz,
 CROITOR DE BĂRBAȚI
 SIBIU, strada Cisnădiei Nr. 12,
 recomanda p. t. publicului
 cele mai noue stofe de vară
 în mare asortiment
 noutățile 59 20—

sosite chiar acum, pentru haine de
 bărbați stofe englezești, franțuzești
 și indigene, din cari se execută după
 măsură cele mai moderne vestimente
 precum: Sacko, Jaquete, și haine de
 salon, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită nou-
 tățile de stofe pentru pardisiuri și
 „Raglam“, cari se află totdeauna în
 deposit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate
 în atelierul meu, imi permit a atrage
 deosebita atențiune a On. domni preoți
 și teologi absolvenți. -- In cazuri de
 urgență confecționez un rind com-
 plet de haine în timp de 24 ore. --
 Uniforme pentru voluntari, cum și tot
 felul de articli de uniformă, dupa pre-
 scripție croitura cea mai nouă.

Pentru 13 Coroane.

Cele mai nouă ceasornice Elec-
 tro-Gold-Remontoir de buzunar pen-
 tru bărbați, renumite în toată lu-
 mea, sunt ceasornicele: Norvich,
 Watch & Co.
 Singurele ceasornice splendid
 galvanizate cu aur 14 carate, co-
 prețiește la 100 cor. In realitate
 prevăzute cu capace cu arc, impodo-
 ker, bogate gravuri de mână, mecanism An-
 vanizării garanție a durabilității, a gal-
 pe 5 ani, aur 14 carate, deosebit garanție
 pe 5 ani, numai 13 cor. Un lanț elegant po-
 ramburs. Să expediază contra
 Necovenind, se restituie banii.
 Depozit central: Rundbakin, Wien III.
 Weissgürberlande 58. 148 4-6

Ferdinand Feldmann & Co.
 casă de comerț
 Budapest, VI. Andrassy-ut 50.
 Agentura principală a Primei Socie-
 tați Generală Ungară de Asigurare.

CAROL GÜRTLER
 lăcătuș de artă și construcții
Sibiu, strada Gușteritei Nr. 26
 recomandă onoratului public interesat atelierul seu, unde se
 execută tot felul de lucrări ce se țin de bransa lăcătușeriei.
 Afară de aceea la mine se află totdeauna in depozit
 cuptoare de ori-ce mărime și cu diferite prețuri. 48 13-52

P. T.
 Prin aceasta aduc la cunoștință on. public, că de azi înainte sub numirea
BERE DE CARPAȚI
 pun în vânzare bere albă de un grad mai înalt, și care va documenta, că berea mea
 corespunde în calitatea berei de Steinbruch, și altor beri de orașe mari.
 O probă și desigur va adevăra afirmațiunea mea.
 Berea de Carpați să vinde în toate Restaurațiunile mai fine ou paharul, să
 capătă însă și în sticle în cele mai multe birturi, și la comercianți.
 Rog a fi atenți la vigneta „Bere de Carpați“
 130 4-5 din fabrica de bere a lui **RUDOLF HABERMANN, Sibiu.**

Carol F. Wultschner
 mehanic
Sibiu, strada Poplăcii (Quergasse) Nr. 43.
 Primul institut sibiian
 cu forță motoră electrică și Dynamo
 pentru nichelat, spole cu aramă, cu aramă galbina (cloalo) și cu argint
 a tot felul de obiecte de metal. — Lucru solid și durabil. Prețuri foarte ieftine.
 Cel mai ieftin și mai bun izvor pentru cumpărare de
 mașini de cusut și biciclete. 273 14—
 Atelier pentru repararea bicicletelor și mașini de cusut.
 Primește spre executare ferestri (vitrine) moderne la prăvălii,
 instalează localuri pentru măcelari cu toate recvizitele trebuincioase.

Atelier de curelărie, șelărie și cofetărie
ORENDT G. & FEIRI W.
 (odinicară Societatea curelarilor.)
 Str. Cisnădiei 45. SIBIU. Heltauergasse 45.
 Magazin bogat in articole pentru
 căroșat, călărit, vânat, sport și voiaj, poolazi
 și procovături, portioane și bretele solide
 și alte
 articole de galanterie
 cu prețurile cele mai moderate.
 Curele de mașini, curele de snut și legat, Sky (vârșobi)
 permanent la depozit.
 Toate articolele din brăzele ruzmite și reparatura lor se execută prompt și ieftin.
 Liste de prețuri, la cerere, se trimite franco. 62 10—
 Comandele prin postă se efectuează prompt și conștiențios.
 Mare deposit de hamuri pentru cai dela soierile cele mai ieftine până
 la cele mai fine, coperitoare (țeluri) de cai și cofere de călătorie.

Imprumuturi pe acții dela institute de credit din provincie și pe alte hârtii
 de valoare neintroduse la bursă, pe lângă condițiile cele mai culante. Finan-
 ciarea și cumpărarea de farmacii cu drepturi personale și privilegii, împru-
 muturi pe amortizare și hipotecare, împrumuturi pe zidiri și funcționarilor,
 pe hârtii de valoare după cursul de bursă. Escomptează subvenții de stat
 și orășenești, precum și pe realități îngreunate cu dreptul de folosință și rentă.
 Referințe de primul rang. Informațiuni scutite de taxă. 157 2-12
 Corespondență în limba germană și maghiară. — Telefon 21-10.

Vinuri de masă escelente,

litra cu 52 și 60 fleri la cumpărare
de cel puțin 50 litre ofere negustoria
57 19 - de vinuri

JOSEF SCHULTZ

Sibiu, strada Urezului 20.

MASINDE DESNODAT TRIFOI
CUMECANISMIDE
CURATIT SIMPLU SI DOPLU
LARGIMEA TOBEI PANA LA 650% 1250%
ANABIL CUMASINADE VAPORI MOTOR SI VARTI

MASINA BREVETATA
UNITADE
UMBLATITDES
NODAT SICURATIT
TRIFOI

PRETURI EFINE CON
DIFUNI DE PIATA
DVANTAGIOASE
CATALOG TRIMETE
LA DORINTA
GRATIS

Szucs Odön
BUDAPEST -
VINAGIMEZO-UTCA 66.

500 Coroane plătesc celui-ee ar mai

de dinti ori si va mirosi gura după-ee va folosi apa
de dinti a lui Bartilla, o sticlă cu 80 fl. Ed Bar-
tilla-Winkler Viena 19 1. Sommergasse 1. In Sibiu;
in farmaciile: in Piata mare 10; in Piata mică 27;
strada Cisnădiei 59; ulița Turnului (Saggasse); ulița
Oenei 2; farmacia Teutsch; Meltzer, str. Gusteritei
și str. Cisnădiei In Bistrița: farmacia lui Herbert.
Rebeșul-săseș, farmacia Lederhilger: Sighișoara:
farmacia lui Ligner.

Să se ceară pretutindenea apriat apa de dinti
a lui Bartilla. Denunțări de falsificare vor fi bine
plătite. La locurile unde nu să poate căpăta, trimite
5 sticle cu 5 cor. 80 fl. franco 25 80 -

Mașini de cusut pentru trebuițe

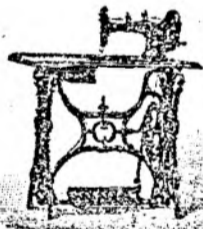
casnice sau in-
dustriale, de cea mai bună fabricație.
biciclete și gramofone

sa pot cumpăra cu
prețuri moderate și
plătire in rate favorabile la

BODOR BÉLA

magazin de mașini de
cusut și biciclete in
84 10 -

Făgăraș
Str. Honvéd Nr. 11.

In America unicul Depozit de cărți românești Biblioteca Română in New-York

65 St. Marks Place.

Este dar în interesul fiecărui Român care pleacă sau este în Statele-Unite sau Ca-
nada, să ceară marele și ilustratul catalog al acestei singure instituțiuni ro-
mâne care pe lângă tot felul de cărți, note muzicale, și ziare ce apar în Ro-
mânia și Transilvania, are și un foarte bogat asortiment de instrumente mu-
zicale; fonografe, gramafone, plăci și tuburi cu cântece românești, cea-
tice, articole de toaletă și alte mărfuri de foarte mare trebuință. — Catalogu-
se trimite fiecărui gratuit. — Se dau tot felul de informațiuni particulare adă-
gând marcă pentru răspuns.

113 4-

Berea albă și neagră

din

Bereria dela Trei-Stejari

in SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e
căutată și se bea
cu plăcere de toți
cari o cunosc, atât
la orașe cât și la
sate. 107 8 -

Că berea no-
astră e foarte cău-
tată se poate vedea
și de acolo, că cum-
părătorii se înmul-
țesc mereu.

REGISTRIERTE SCHUTZMARKE

Prima fabrică de arme din Ferlach PETER WERNIG

Societate cu capital limitat, Ferlach, Kärnten,
recomandă produsele sale recunoscute ca fiind de prima calitate și anume:

Puști de vânatoare și de serviciu, de tot felul,
încercate de către autorități, Pistoale și Revolvere dela
cele mai simple până la cele mai fine și cu toate prețurile.

Cea mai mare putere de penetrațiune.

Se fabrică arme după dorință și speciale; se fac reparațiuni
și prefaceri de tot genul și foarte solid, cu prețuri ieftine.

Depou bine asortat cu requisite pentru vânatoare și cu toate obiectele în legătură cu aceasta.
La cerere se expediază prețul-curent ilustrat gratis și franco. 144 4-12

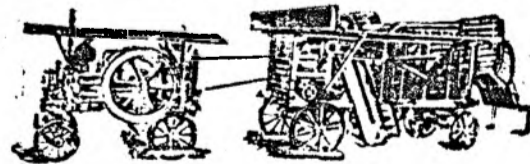
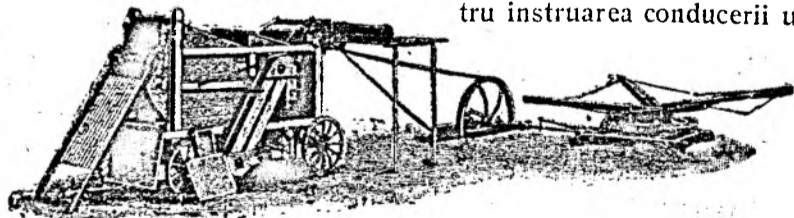
Frații Gömöri

Magazin dela fabrică
pentru mașini economice

* **Budapesta,** IX., Boráros-
tér Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek in Blansko.**

NOU! NOU! Cea mai simplă și mai completă garnitură de Mașini de îm-blătit cu motor în timpul de acum. Per-
tru instruirea conducerii unei astfel de mașini se trimite gratis cumpărătorilor un monteur.

Construcția cea mai nouă.

83 11-52

Mai departe recomandăm economilor
mașini de sămănat, construcția cea mai
nouă, tăvăluguri pentru sdrobitul pie-
trișului și tot felul de mașini economice,
apoi mașini pentru fabricarea de cără-
midă, țiglă de coperit, țiglă de ciment
pentru coperit, alte mărfuri de ciment,
precum și forme de fier pentru fabrica-
rea de țevi de ciment și țevi la fântâni
și mașini pentru spargerea pietrii.

Vârtejuri de îmblătit și curățit,
cari merg foarte ușor, cu întocmirea în
formă de sac, prin ceea-ce cu ajutorul a
3-4 cai, foarte ușor se poate îmblăti.

Mașinile numite mai sus le liferăm pe
lângă deplină garanție și condiții avan-
tagioase de plată.

Cumpărători serioși, cari se interesea-
ză de mașinile noastre, îi cercetăm noi
acasă personal pe spesele noastre, prin-

ceea-ce cumpărătorii cruță proviziunea ar-
gentului, ajung deci mai ieftin în posesiu-
nea mașinei și sunt siguri de cel mai bun
serviciu.

Mașinile, cari au fost liferate prin fir-
ma, **FRAȚII GÖMÖRI**, au fost bine pri-
mite preste tot locul și sunt recomandate
cu căldură la toți economii.
Catalog și preliminar de spese să tri-
mite la cerere gratis.